

IV INDUSTRIVÄRDEN

Årsredovisning 1993

IV INDUSTRIVÄRDEN

Storgatan 10
Box 5403
114 84 Stockholm
Telefon 08-666 64 00
Telefax 08-661 46 28

Året i sammandrag

Årets bolagsstämma

TID OCH PLATS

Ordinarie bolagsstämma hålles måndagen den 9 maj 1994. 1994 fyller AB Industrivärden 50 år och det firas genom att bolagsstämman ges en lite festligare inramning. De aktieägare som vill närvara vid den musikaliska underhållning som föregår stämman är välkomna att inta sina platser senast klockan 16.00 i Vinterträdgården på Grand Hôtel i Stockholm, med ingång i hörnet Stallgatan/Blasieholmsgatan.

Bolagsstämman tar sedan sin början klockan 17.00 och avslutas med en lättare måltid.

VEM HAR RÄTT ATT DELTA?

Rätt att delta i bolagsstämman har den aktieägare som dels är registrerad i den utskrift av aktieboken som görs per den 29 april 1994, dels anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman senast kl 15.00 onsdagen den 4 maj 1994.

Innehavare av Industrivärdens KVB (konvertibla vinstandelsbevis) är välkommen att besöka bolagsstämman efter anmälan.

HUR BLIR MAN REGISTRERAD I AKTIEBOKEN?

Industrivärdens aktiebok förs av Värdepapperscentralen VPC AB.

Aktierna kan vara antingen ägarregistrerade eller förvaltarregistrerade. Endast ägarregistrerade innehav återfinns under aktieägarens eget namn i aktieboken. Den som har sina aktier i förvar hos t ex banks notariatavdelning kan ha valt att låta aktierna registreras i förvaltarens namn. För att aktieägare med sådana förvaltarregistrerade aktier skall ha rätt att delta i bolagsstämman fordras att aktierna ägarregistreras. För att aktierna skall kunna omregistreras i tid måste aktieägare, som har förvaltarregistrerade aktier, begära att den som förvaltar aktierna gör en ägarregistrering före den 29 april 1994.

ANMÄLAN

Anmälan om deltagande i stämman skall ske hos bolaget antingen skriftligen under adress AB Industrivärden, Box 5403, 114 84 Stockholm eller per telefon 08/666 64 00 senast onsdagen den 4 maj 1994 klockan 15.00.

TID FÖR UTDELNING

Utdelning för år 1993 utbetalas till aktieägare, som på avstämningsdagen är registrerade i aktieboken. Styrelsen föreslår att den 13 maj 1994 skall vara avstämningsdag. Utbetalningen beräknas ske genom VPC den 20 maj 1994.

Utbetalningen av KVB-ränta för 1993 sker samtidigt som utdelningen utbetalas.

Innehåll

Året i sammandrag	1
Till våra aktieägare	2
Detta är Industrivärden	4

BÖRSFÖLJEN

Börsportföljen 1993	8
Aktierna i börsportföljen	11

INDUSTRI

PLM	16
Inductus	23

HANDEL

Indutrade	30
-----------------	----

FASTIGHETER

Fundament	36
-----------------	----

ÅRSREDOVISNING VERKSAMHETSÅRET 1993

Förvaltningsberättelse	39
Förslag till vinstdisposition	42
Koncernens resultaträkning	43
Koncernens balansräkning	44
Moderbolagets resultaträkning	45
Moderbolagets balansräkning	45
Koncernens och moderbolagets finansieringsanalyser	46
Bokslutskommentarer, definitioner	47
Noter	49
Revisionsberättelse	53
Industrivärdens aktier och KVB	54
Styrelse, företagsledning, dotterbolagschefer och revisorer	58
Koncernen i sammandrag	60
Adresser	61

EKONOMISK INFORMATION

Halvårsrapport lämnas den 23 augusti 1994.

This Annual Report is also available in English.

Omslagsbilden: Den inre trappan, hjärtpunkten i Industrivärdens pleietstullt restaurerade huvudkontor, symboliserar företagets 50-åriga positiva utveckling.

- Koncernens resultat efter finansiella poster men före börsaktieförsäljningar uppgick till 366 (258) Mkr och efter börsaktieförsäljningar till 864 (229) Mkr.

Börsportföljen svarar för cirka 60 procent av de totala tillgångarna i Industrivärden.

- Börsportföljens värde per den 31 december 1993 var 10 048 (6 513) Mkr. Justerat för köp och försäljningar ökade portföljvärdet med 66 procent. Generalindex ökade med 54 procent.

Kundanpassade kabelkanaler är en snabbt växande produktgrupp hos Thorsmans.

- Inductus resultat efter finansiella poster blev 283 Mkr, mer än en fördubbling jämfört med fjolårets 128 Mkr. Resultatförbättringen är en följd av den kapacitetsanpassning som har genomförts i flera av bolagen, samt av att utlandsförsäljningen gynnats av det förbättrade konkurrensläget efter den

svenska kronans kraftiga försvagning.

- PLMs resultat efter finansiella poster blev 82 (220) Mkr. Det försämrade utfallet är i stor utsträckning hänförligt till Beverage Can-divisionen och utvecklingen på marknaden för dryckesburkar i slutet av 1992 och början av 1993.

- Indutrades resultat förbättrades med 28 Mkr till 61 Mkr. Fortsatta kostnadsanpassningar och en förbättrad rörelsemarginal i Sverige bidrog till resultatökningen.

Fundament förvallar nio välbelägna kommersiella fastigheter, huvudsakligen i Stockholmsregionen.

- Fundaments fastighetsbestånd värderades i likhet med föregående år efter ett direktavkastningskrav på 8 procent, vilket gav ett fastighetsvärde på 1 100 (1 300) Mkr. Resultatet före avskrivningar blev 94 (101) Mkr och efter finansnetto 51 (51) Mkr.

- Substansvärdet vid årets utgång beräknades till 301 (186) kronor per aktie och KVB. Den 28 februari beräknades substansvärdet till 310 kronor per aktie och KVB.

- Styrelsen föreslår att utdelningen höjs med en krona till 9:00 kronor per aktie. KVB-räntan blir därmed 10:35 kronor per KVB.

Till våra aktieägare

När man minns hur tokigt man tänkt och hur fel man fått och hur annorlunda det faktiskt i regel har gått och hur världen har drabbats av sällsamma metamorfoser, får man årligen mindre och mindre respekt för prognoser.

Mer än en gång under det gångna året har jag haft anledning att erinra mig Alf Henriksons träffsäkra och välformulerade dagsvers om prognoser. Både i min tidigare verksamhet som koncernchef i Investment AB Bahco (numera fusionerat med Industrivärden) och i min nuvarande verksamhet har jag haft som princip dels att lämna prognoser om resultat efter finansnetto dels att uttrycka prognoserna i siffror och inte blott i allmänna termer, såsom "bättre" eller "sämre", "högre" eller "lägre", eller i variationer på temat såsom "ej oväsentligt bättre" etc. Sistnämnda typ av prognoser kan ur vissa synpunkter vara bekväma – man minskar risken för att drabbas av den uppenbarligen lätt tillgängliga rubriken "prognosmiss" – men ger samtidigt enligt min uppfattning aktiemarknaden inte tillräcklig vägledning.

Inte sällan ger en i verbal form uttryckt prognos upphov till överdrivna förväntningar om det verkliga resultatutfallet. Från styrelsearbetet i ett av våra intressebolag erinrar jag mig vilka förväntningar som byggdes upp av en prognos uttryckt som "minst en fördubbling av resultatet", förväntningar som föranledde en modifiering av prognosen till "drygt en fördubbling". Detta till synes ganska oskyldiga byte av ett enda ord i en förnyad prognos ledde till en dramatisk nedjustering av bolagets aktiekurs och för övrigt av hela den svenska börsen. Hur välbehövligt det än var att dämpa de enormt uppdrivna resultatförväntningarna på det aktuella bolaget, var det naturligtvis inte önskvärt att man samtidigt fick sådana våldsamma svängningar i aktiekursen som nu blev följden.

Det som nu sagts illustrerar svårigheten med prognoser i största allmänhet, men i synnerhet med prognoser uttryckta enbart i verbal form. Den som lämnar prognosen och den som mottar den kan ge helt olika innebörd åt ett och samma ord eller uttrycks-sätt. Prognosen blir alltså en fråga om semantik.

En prognos om resultatutfallet i en stor diversifierad koncern är en sammanvägning av bedömningar gjorda av ett stort antal resultatansvariga chefer på olika nivåer. Till bedömningarna om bland annat försäljnings- och prisutveckling skall också läggas bedömningar av makroekonomisk och politisk natur såsom valutakursförändringar, ränteutveckling med mera. Det är naturligt att den sistnämnda typen av

bedömningar görs av den högsta koncernledningen samtidigt som den korrigerar även den affärsmässiga bedömningen med hänsyn till den erfarenhetsmässiga kunskap man har om de olika individer som svarar för delarna i den samlade bedömningen. Det gäller med andra ord att ha identifierat var man har såväl optimisten som pessimisten.

Med tanke på de otaliga felkällor som kan finnas i en prognos, är det ändå förvånansvärt hur ofta den uppfylls. På något sätt handlar det kanske om de stora talens lag. Jag tror att vi i Industrivärden – liksom tidigare i Bahco-koncernen – kan berömma oss av en ganska god prognosuppfyllelse, dvs fram till senare delen av 1992 då jag tvingades revidera ned prognosen inte bara en utan två gånger, en för mig ny erfarenhet under mina femton år som chef för ett börsnoterat företag. Och eftersom en olycka sällan kommer ensam, tvingades jag under 1993 justera upp prognosen, inte bara en utan två gånger. Ja, i själva verket räddade mig det förhållandet att vi kunde ha vårt bokslut i princip klart redan i början av februari i år från att behöva revidera upp prognosen en tredje gång. På en punkt kunde vi dock göra en utomordentligt träffsäker prognos: vi fick de väntade tidningsrubrikerna. "Kraftig prognosmiss av Industrivärden" (Sydsvenska Dagbladet), "Grov prognosmiss av Industrivärden" (Arbetet).

Nå, vad är det nu som har hänt? Har vi förlorat vår åtminstone enligt egen uppfattning goda träffsäkerhet i våra prognoser?

När det först gäller de nedreviderade prognoserna, föranleddes de i allt väsentligt av en dramatisk resultatnedgång i PLM med början under andra halvåret 1992. Denna resultatnedgång, utförligt redovisad och kommenterad i olika sammanhang, förorsakades av omständigheter som rimligen inte kunde förutses och därmed ej heller vägas in i en prognos.

När det däremot gäller prognoserna för 1993, finns det kanske större skäl att ifrågasätta vår färdighet. Att 1993 skulle bli ett mycket dåligt år för PLM visste vi redan vid det första prognostillfället, som var bolagsstämman 1993. Däremot – och det medger vi oförbehållsamt – underskattade vi effekterna av den flytande svenska kronan och förutsåg inte heller att räntorna skulle sjunka i den takt som blev fallet. Allra minst räknade vi med att året skulle i samtliga våra

enheter få en så stark avslutning, såväl när det gällde orderingång som fakturering.

Även om de prognoser vi lämnade självfallet var vår bästa bedömning vid de tillfällen då prognoserna avgavs, är det väl ändå kanske rimligt att anta att vi var präglade av det förhållandet att vi tidigare tvingats revidera ned vår prognos och därför blev överdrivet försiktiga. I mitt bolagsstämotal i maj 1993 förklarade jag också att jag summerade prognosen med "en lätt darrning på handen". Trots allt har vi dock svårt att skämmas för vår "prognosmiss". Till viss del kan detta ha att göra med att avvikelserna så att säga gått åt rätt håll. Även om Alf Henrikson i den inledningsvis citerade versen säger att man årligen får "mindre och mindre respekt för prognoser" vill jag nog påstå att man årligen får större och större respekt för svårigheterna att göra prognoser. Åtminstone gäller detta i tider av så starka omvärldsförändringar som dem vi upplevt under de senaste åren.

I stället för att skämmas vill vi nu glädjas åt ett resultat, som tack vare yttre faktorer som en svag kronkurs och sänkta räntor, men också inre faktorer som strukturförändringar i enlighet med vår strategi, en hård kostnadskontroll och en snabb anpassning till förändrade marknadsförhållanden, ändå blev förhållandevis bra och i varje fall långt bättre än vi hade anledning att räkna med. Om vi därtill lägger att en utomordentligt gynnsam utveckling av vår aktieportfölj och en minskad skuldbörda påverkat vårt substansvärde kraftigt i positiv riktning, blev ändå 1993 ett ganska trevligt år för våra aktieägare.

Jag har ägnat detta mitt sista VD-brev åt att tala om prognoser. Jag vill då heller inte neka mig nöjet att lämna en prognos för innevarande år redan vid detta tillfälle och inte, som jag tidigare haft för vana, först vid bolagsstämman. Skälet härtill är att jag härigenom dels ser till att de duktiga medarbetare som tillsammans producerar årsredovisningen får en extra pluspoäng i de värderingar som bland annat tidningen Aktiespararen gör, dels att jag ger min efterträdare Clas Reuterskiöld en stressinjektion, eftersom det i första hand blir hans uppgift att se till att prognosen uppfylls.

Jag bedömer sålunda att Industrivärdenkoncernen i dess nuvarande sammansättning skall under 1994 nå

Carl-Erik Feinsilber, VD

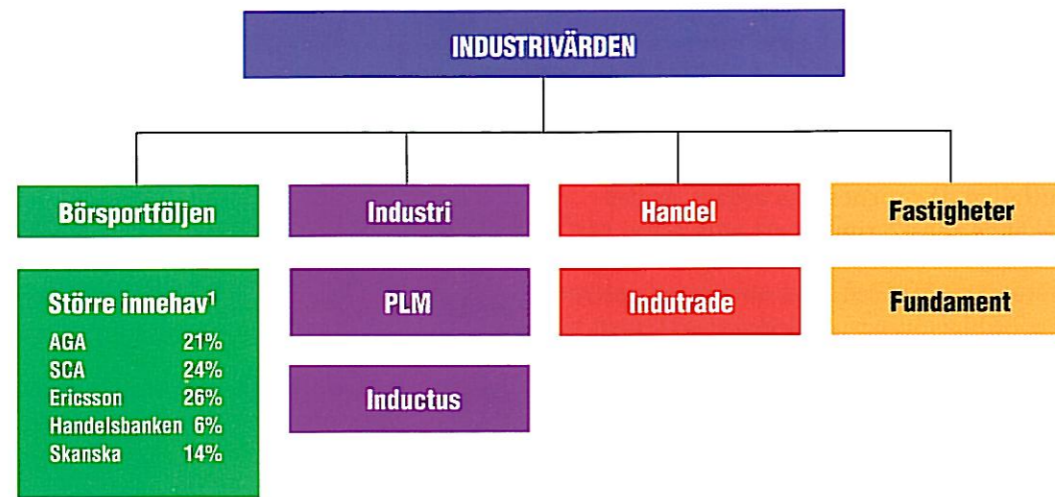
ett resultat efter finansnetto men före vinster vid börsaktieförsäljningar och försäljningar av dotterbolag eller delar därav på cirka 600 Mkr. Denna gynnsamma prognos är inte uttryck för något lättsinne i uppbrottets stund utan som vanligt vår bästa bedömning baserad på de kunskaper och förväntningar vi har i just detta ögonblick.

Med detta har jag avgivit min sista prognos för Industrivärden. I fortsättningen skall jag i min prognosverksamhet enbart ägna mig åt att bedöma huruvida vädret i morgon kan tänkas bli bättre än idag.

Carl-Erik Feinsilber

Detta är Industrivärden

¹Procentsiffran anger Industrivärden innehav av bolagets totala röstandel.

BOLAGSFORM

AB Industrivärden är ett blandat investmentbolag som äger börsaktier och aktier i helägda dotterbolag. Dessa dotterbolag är verksamma i ett antal från varandra skilda verksamheter med små eller inga samordningsfördelar såsom förpacknings- och verkstadsindustri, handel och fastighetsförvaltning. Att verksamheten på detta sätt är diversifierad ligger i bolagsformens natur då aktieägarna skall erbjudas en riskspridning i sitt Industrivärdeninnehav.

Ett investmentbolag kan beskrivas som en organisationsform med speciell skattemässig status där befrielse från reavinstskatt vid avyttring av aktier är den viktigaste beståndsdel. För att erhålla denna skattemässiga status skall bolaget uteslutande eller så gott som uteslutande förvalta värdepapper och erbjuda ägarna en riskspridning i sina innehav. Bolaget skall dessutom ha ett spritt ägande.

ORGANISATION OCH STYRNING

Organisationen är uppbyggd enligt en modell där dotterbolagen är grupperade i fyra verksamhetsområden; Börsportfölj, Industri, Handel och Fastigheter.

För att Industrivärden skall kunna åtnjuta skattefrihet vid försäljning av aktier krävs att aktierna ägs av moderbolaget. Ibland stämmer inte en sådan legal organisation med den affärsmässigt betingade varför Industrivärden i vissa fall arbetar med "operativa koncerner". Det är den

operativa strukturen som redovisas i organisationsschemat.

Industrivärden olikartade verksamheter gör att beslutsfattandet i koncernen är decentraliserat för att besluten skall fattas på den nivå i organisationen där den specifika kunskapen finns.

Respektive verksamhetsområde följs från koncernledning, dels genom ett väl utvecklat rapporteringssystem, dels genom personliga kontakter. Sin formella ägarmakt utövar Industrivärden genom styrelsearbetet i respektive verksamhetsområde, där stor vikt läggs vid den strategiska planen och budgetarbetet.

SUBSTANSVÄRDET

Industrivärden tillgångar består av helägda industri- och handelsbolag, börsnoterade aktier och fastigheter. Denna blandning av olika tillgångsslag i balansräkningen gör att Industrivärden som en komplettering till resultat- och balansräkningen lägger stor vikt vid en uppskattning av koncernens förmögenhet eller substansvärde. Diagrammet på sidan 5 är ett alternativt sätt att beskriva Industrivärden struktur.

Substansvärdet räknas ut genom att moderbolagets tillgångar upptas till ett beräknat marknadsvärde varifrån dras de skulder som finansierar dessa tillgångar. På detta sätt går det att få en uppskattning av vad moderbolagets eget kapital kan värderas till vid en viss tidpunkt. Substansvärdet kan användas för jäm-

förelse med Industrivärden aktiekurs för att få en uppfattning om storleken på den sk investmentbolagsrabatten.

Av vidstående diagram kan utläsas att börsportföljen står för den värdemässigt största andelen av Industrivärden tillgångar. Börsaktierna är värderade till den börskurs som gällde vid årsskiftet. Inductus och Indutrade är värderade med ett P/E-tal 15 på 1993 års vinster medan PLM värderats med P/E-tal 15 på en uthållig lägsta resultatnivå om 200 Mkr. Fastigheterna är värderade med ett direktavkastningskrav på 8 procent.

Omräkningen av de i balansräkningen bokförda värdena till beräknade marknadsvärden kan göras med olika utgångspunkter och tekniker, därför finns under avsnittet "Industrivärden aktier och KVB" en utförlig beskrivning av hur denna beräkning är gjord och även hur substansvärdet har utvecklats de senaste fem åren.

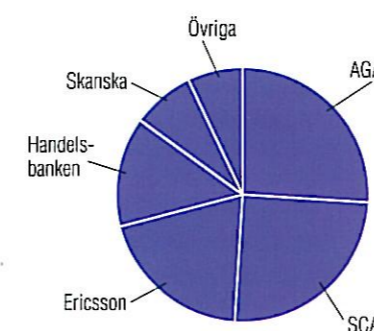
INDUSTRIVÄRDENS VERKSAMHETSOMRÅDEN

Respektive verksamhetsområde presenteras mer ingående under respektive rubrik i årsredovisningen.

Börsportföljen

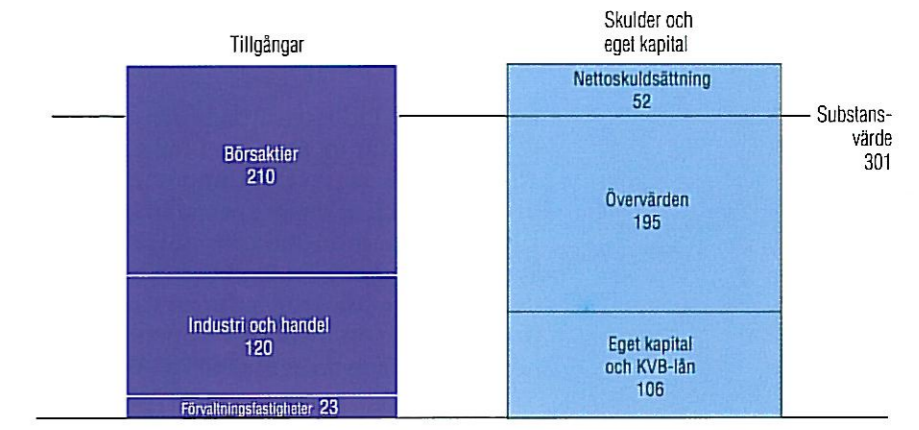
I börsportföljen ingår aktieposter som är av den storleken att Industrivärden är den största eller en av de största aktieägarna, vilket motiverar representation i respektive bolagsstyrelse. Det gäller t ex AGA, Ericsson, Euroc, SCA, Handelsbanken och Skanska. Genom denna styrelserepresentation får Industrivärden möjlighet att utöva en aktiv ägarroll i de bolag som representerar stora värden för Industri-

Börsportföljens sammansättning

Moderbolagets tillgångs- och kapitalstruktur 1993.12.31

Kr per aktie och KVB

värdenkoncernen.

Börsportföljens marknadsvärde den 31 december 1993 var 10 048 Mkr, vilket motsvarade cirka 60 procent av värdet på de beräknade totala tillgångarna i Industrivärden.

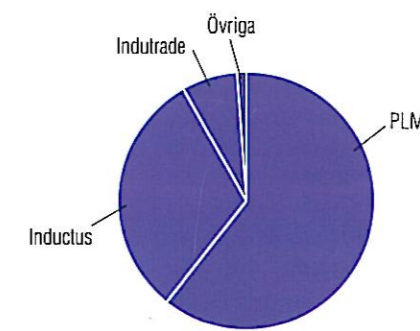
Industri

Industrirörelsen består av de två koncernerna PLM och Inductus.

PLM är ett av Europas ledande konsumentförpackningsföretag med tillverkning inom materialområdena aluminium, stål, glas och plast, främst till dryckes- och livsmedelsindustrin. Under 1993 omsatte PLM 7 208 Mkr och hade 5 848 helårsanställda vid 13 fabriker i Sverige, Danmark, Norge, Nederländerna, Tyskland, Storbritannien och Frankrike.

Inductus består av sju verkstadsföretag från Bahcos och Dackes tidigare industrirörelser. Bland de större företagen kan nämnas Besam, Thorsman, Wibe, Isaberg

Koncernens fakturering per verksamhetsområde

och Elitfönster. Under 1993 omsatte Inductus 3 701 Mkr och hade 3 945 heltidsanställda, huvudsakligen i Sverige, Tyskland och Storbritannien.

Handel

Indutrade är Industrivärdens handelsrörelse och består av ett 20-tal företag. Affärsidén är att leverera importerade produkter och tekniskt specialkunnande till industrin. Indutrade har dotterbolag i Sverige, Danmark, Finland och Nederländerna. I Danmark äger Indutrade dessutom 66 procent av det på Köpenhamnsbörsen noterade bolaget Bloch & Andresen.

1993 omsatte koncernen 829 Mkr och hade 512 heltidsanställda.

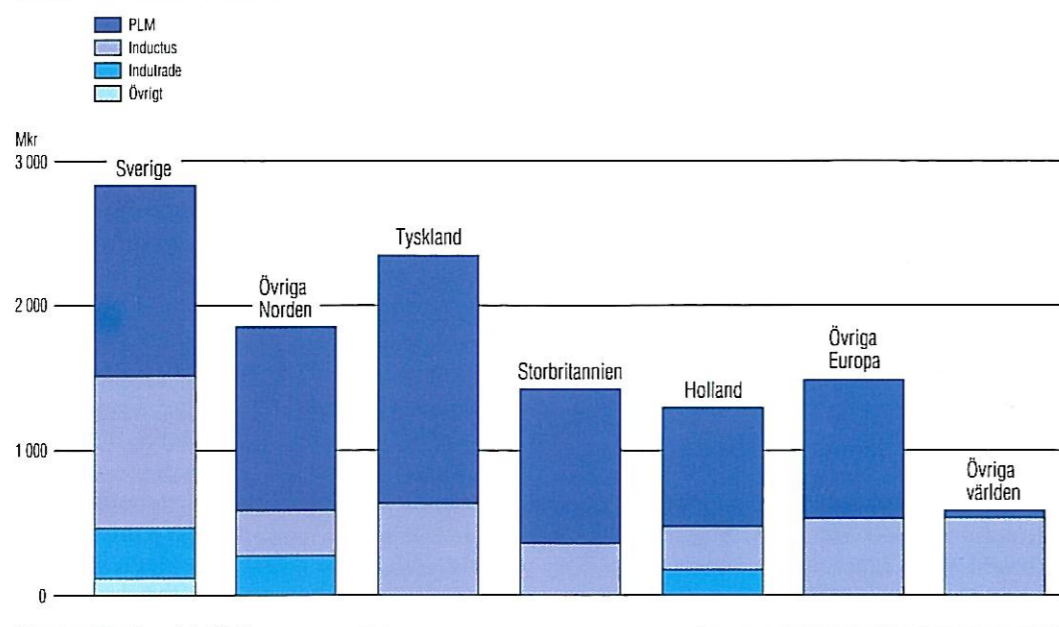
Verksamhetsområdena Industri och Handel svarade tillsammans för cirka

34 procent av värdet på Industrivärdens beräknade totala tillgångar vid årsskiftet 1993/94.

Fastigheter

Industrivärdens fastigheter för uthyrning förvaltas av Fastighets AB Fundament. Fastighetsbeståndet består av nio stycken välbelägna, kommersiella fastigheter huvudsakligen i Stockholmsregionen. Fastigheternas värde beräknas enligt beskrivning på sidan 57 i årsredovisningen till 1 100 Mkr, vilket motsvarar 8 procent direktavkastning. Fastigheternas på så sätt bedömda marknadsvärden motsvarar cirka 7 procent av det beräknade värdet på Industrivärdens totala tillgångar den 31 december 1993.

Koncernens fakturering per marknad

Börsportföljen

Börsportföljens andel av Industrivärdens marknadsvärderade tillgångar.

Börsportföljens värde vid årets utgång uppgick till 10,0 miljarder kronor. Justerat för köp och försäljningar ökade portföljvärdet med 66 procent. Generalindex ökade med 54 procent. Den 28 februari 1994 uppgick portföljvärdet till 10,9 miljarder kronor.

Börsportföljen 1993

Olaf Wesström, portföljförvaltare.

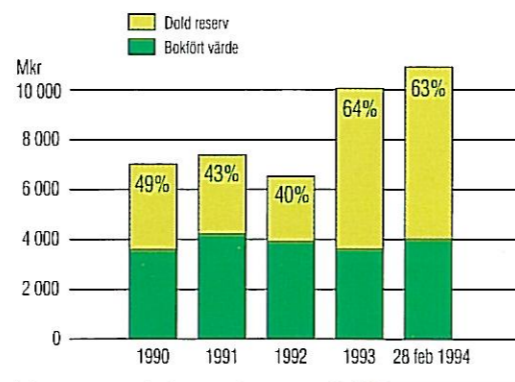
INNEHAVET AV BÖRSAKTIER ÄR DET STÖRSTA TILLGÅNGSSLAGET I INDUSTRIVÄRDENS BALANSRÄKNING. VID UTGÅNGEN AV 1993 INNEHÖLL PORTFÖLJEN STÖRRE AKTIEPOSTER I FEM SVENSKA BÖRSBOLAG.

Industrivärdens placeringar i svenska börsaktier präglas av en uttalad strävan att äga stora andelar i ett fåtal börsföretag för vilka förutses en god kursutveckling. Industrivärden skall vara den största, eller en av de största, ägarna och vara aktivt verksam i styrelsearbetet i dessa företag.

PLACERINGSINRIKTNING

Placeringarna måste sammantagna innebära en ordentlig riskspridning. Fördelningen på branscher och liknande skall därvid ses i förening med investeringarna i helägda, rörelsedrivande bolag. I de börsföretag, där Industrivärden är en stor och aktiv ägare, bör finnas möjlighet att verka för en önskvärd utveckling på längre sikt och uppnå bättre avkastning än på andra börsaktieplaceringar. Ägarengagemang av detta slag är långsiktiga och de fem stora

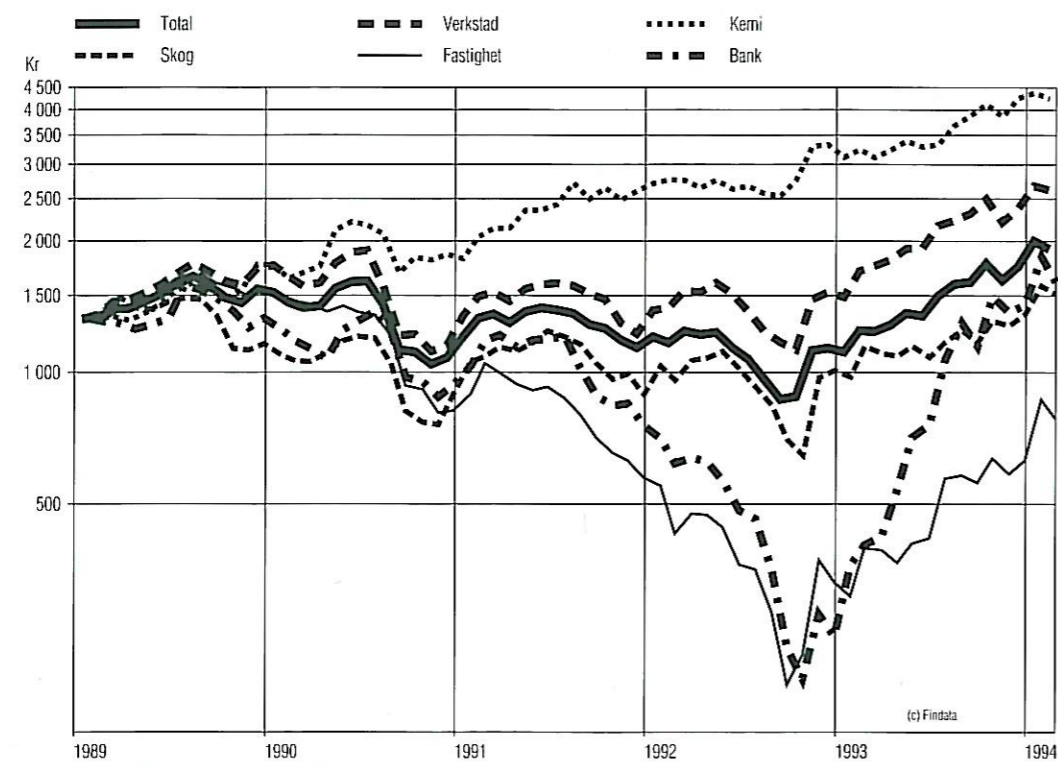
Börsportföljens marknadsvärde och dold reserv

innehaven i börsportföljen har denna karaktär. När de grundläggande förutsättningarna förändras omprövas placeringarna. Industrivärdens historia under senare år innehåller flera sådana exempel.

Behovet av långsiktigt inriktade och kompetenta ägare av svensk industri är ofta omvittnat. Industrivärden besitter den erfarenhet av industriellt ägande och har den finansiella styrka som krävs. Industrivärdens aktieägare får del i en koncentrerad men väl balanserad portfölj av stora och välskötta företag med goda

Indexutvecklingen för olika branscher (källa Veckans Affärer)

framtidsutsikter. Även den erfarenhet och det kontaktnät som byggts upp under en lång tid med denna inriktning kommer Industrivärdens ägare till del. För aktieägare som inte själva önskar vara aktiva placerare och som söker stabilitet samt en viss långsiktighet kan ett investmentbolag som Industrivärden vara rätt placering. I jämförelse med fonder kan investmentbolag fritt utnyttja de finansiella marknaderna samt självständigt förändra placeringarna.

BÖRSÅRET 1993

Börskurserna steg kraftigt under det gångna året, Affärsvärldens generalindex ökade med 54 procent. Huvudorsaken är den räntenedgång och försvagning av kronkursen som inleddes när kronan tilläts flyta i november 1992. De sjunkande räntorna medför lägre avkastningskrav vid aktieplaceringar samt förbillig och underlättar börsföretagens finansiering, vilket fick dramatisk effekt för banker och fastighetsföretag. Kronfallet höjde vinstförväntningarna rejält för många av börsens exportföretag. Mot slutet av året överträffade index den tidigare högsta noteringen från augusti 1989. Uppgången har fortsatt under inledningen av innevarande år. Även börsomsättningen ökade till nya rekord. En allt större andel avser handel mellan banker och fondkommissionärer.

Börsutvecklingen 1993 var mera entydigt uppåtriktad än de närmast föregående åren då betydande svängningar förekommit. Likviditetstillflödet till följd av utländska placerares fortsatt stora intresse för svenska börsaktier och den allmänna räntenedgången medgav att många börsföretag kunde nyemittera. Nettoinvesteringen av utländsk valuta i svenska aktier uppgick till cirka 30 miljarder kronor. Nyemissioner drog in cirka 27 miljarder kronor från marknaden.

BÖRSFÖLJENS VÄRDEUTVECKLING

Aktierna i börsportföljen ägs av moderbolaget AB Industrivärden och all handel med börspapper sker i detta bolag. Värdet på börsportföljen, justerat för köp och försäljningar, steg under det gångna året med 66 procent (Affärsvärldens generalin-

Börsportföljen 1993.12.31

	Serie	Antal/Nom. värde, kr	Marknadsvärde, Mkr	Procentandel av röster ¹	Procentandel av kapital ¹
Verkstadsindustri					
Ericsson	A	4 984 035	2 043,5	26,4	2,2
	B	50 000	17,1		
Skogsindustri					
SCA	A	18 232 000	2 516,0	24,1	9,2
Banker					
Handelsbanken	A	12 544 500	1 417,5	5,8	4,9
Fastighets- och byggföretag					
Skanska ²	A	2 771 000	542,6	13,7	3,2
	B	1 320 000	235,0		
Övriga					
AGA	A	5 783 000	2 400,0	20,6	13,0
	B	418 500	167,4		
	Konvertibel B	24 163 050	41,6		
	Teckn.opt. B	43 250	6,3		
Euroc	A	2 872 000	330,3	7,5	6,1
Övriga			330,6		
			10 047,9		

¹ Eller full utspädning.

² A-aktien, som är onoterad, värderas till B-aktiens kurs plus 10 procent.

Kursutvecklingen för börsportföljens innehav

	Kursförändring, % per år		Värde, Mkr	Andel, %, av portföljvärdet
	1993	1989-93	1993.12.31	
AGA	28	13	2 615	26
SCA	18	3	2 516	25
Ericsson	83	35	2 061	21
Handelsbanken	369	8	1 418	14
Skanska	117	-3	778	8
Euroc	174	-3	330	3
Övriga			330	3
			10 048	100
Industrivärdens portfölj	66			
Affärsvärldens generalindex	54	7		

dex, som beräknas på köpkurser, ökade 54 procent). Vid årets utgång uppgick portföljvärdet till 10 048 (6 513) Mkr. Den dolda reserven i portföljen, dvs skillnaden mellan marknadsvärdet och bokfört värde, var 6 438 (2 607) Mkr. Från årsskiftet till och med den 28 februari 1994 steg portföljvärdet med 5 procent (generalindex 10 procent) till 10 907 Mkr.

Som framgår av tabellen ovan var skillnaderna i värdeutveckling under 1993 mellan de olika aktieinnehaven i portföljen osedvanligt stora. De två största innehaven, AGA och SCA, utvecklades inte obetydligt sämre än index. Utvecklingen för övriga innehav överträffade

emellertid index väsentligt. Värdeökningen för innehavet av köpoptioner i SSAB var extrem.

KÖP OCH FÖRSÄLJNINGAR

Under 1993 förvärvades börsaktier för 445 (90) Mkr. Försäljningar genomfördes för 1 231 (664) Mkr. Netto avyttrades således aktier för 786 (574) Mkr.

Köp

700 000 Handelsbanken A och 400 000 Skanska A.

Nyemissionsdeltagande

4 656 500 Handelsbanken A och 607 000 SCA A.

Försäljningar

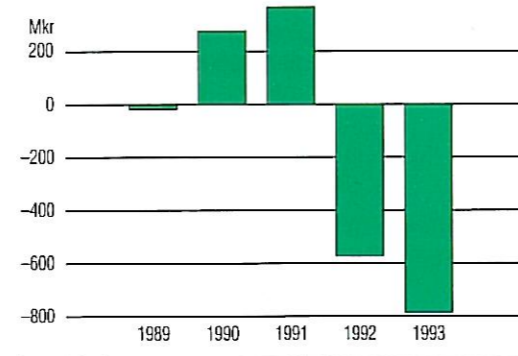
2 368 897 Industrivärden C, 1 215 000 Ericsson B, 1 151 812 SCA B och 5 miljoner nominellt i SCA ECU-konvertibler, 307 000 Euroc B samt 113 918 Volvo A och B.

I SCAs nyemission, där A-aktieägare som Industrivärden erbjöds välja att teckna A- eller B-aktier, tecknades så många A-aktier som motsvarade nettolikviden vid försäljningen av B-teckningsrätter och nytecknade B-aktier.

I anslutning till nyemissionen i Handelsbanken, i vilken Industrivärden deltog fullt ut, genomfördes arbitrageaffärer mellan aktier och teckningsrätter. I AGA såldes B-aktier och inköptes i gengäld motsvarande konvertibler eller teckningsoptioner.

Försäljningen av Industrivärdenaktier avsåg den post aktier och KVB som Investment AB Bahco ägde när Industrivärden förvärvade detta bolag. I posten ingående

Nettoinvesteringar i börsportföljen

A-aktier omvandlades till C-aktier, i enlighet med beslut vid 1993 års bolagsstämman, och KVB konverterades till aktier. Försäljningen skedde dels i ett fåtal större poster till institutionella placerare, dels i ett stort antal små poster till nya ägare i syfte att öka spridningen av ägandet i Industrivärdenaktien.

Kursutvecklingen för de aktier som köpts respektive sålts under året i jämförelse med indexutvecklingen sedan varje transaktion genomfördes medförde ett mycket gott affärsutbyte för 1993.

UTDELNINGSENTÄKTER OCH RESULTAT VID FÖRSÄLJNINGAR

Erhållna utdelningar på börsaktier uppgick 1993 till 165 (213) Mkr. Det lägre beloppet förklaras i huvudsak av inställd utdelning i Handelsbanken och sänkt utdelning i Skanska. Resultatet av försäljningarna utgjordes netto av en vinst om 498 (föregående år en förlust på 29) Mkr. Omsättningen i börsportföljen motsvarade 15 (10) procent av det genomsnittliga portföljvärdet 1993.

Aktierna i börsportföljen

På denna och följande sidor beskrivs de sex aktier i börsportföljen som utgör de största innehaven. Deras kursutveckling bestämmer börsportföljens värdeutveckling. Innehaven är koncentrerade till röststarka aktier i enlighet med Industrivärden placingsstrategi. Som kontrollposter representerar flertalet av dem i vissa lägen värden som överstiger börskursen.

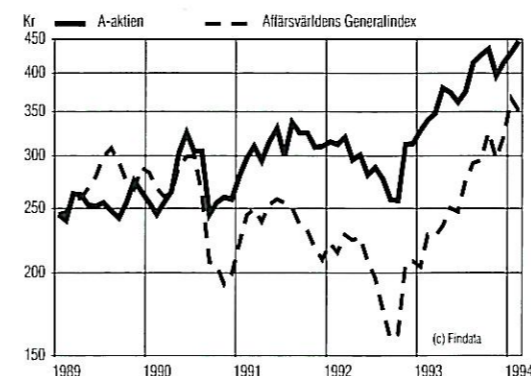
Innehavens fördelning på branscher avviker markant från branschfördelningen på börsen i dess helhet. Även med beaktande av Industrivärden innehav av helägda verksamheter är avviken betydande. Förpacknings- och skogsindustri, liksom fastigheter samt bygg- och bygg-

relaterad rörelse, utgör en väsentligt större andel av Industrivärden placeringar.

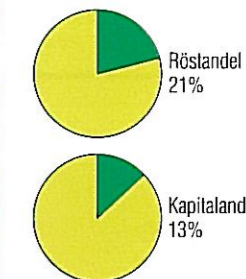
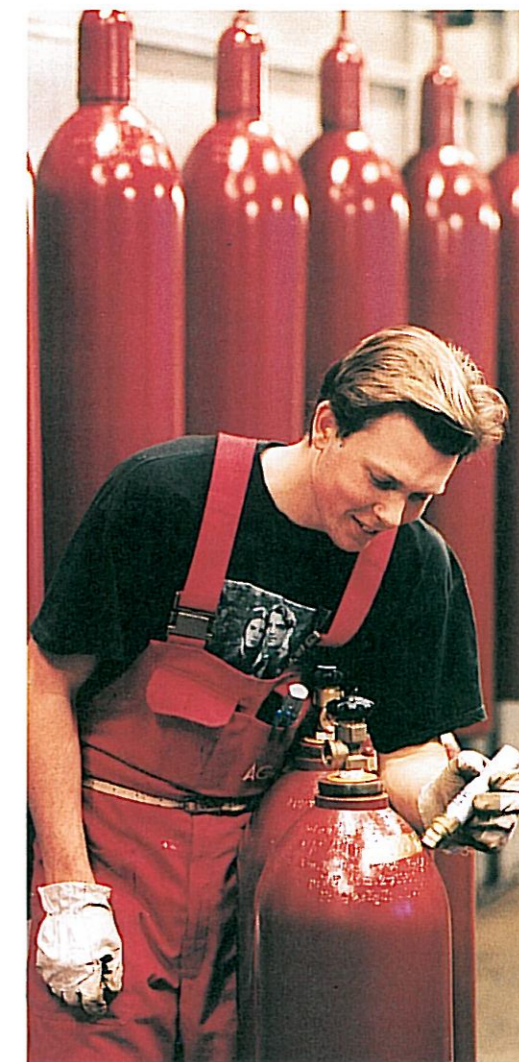
För varje aktieinnehav anges nedan Industrivärden andel av kapitalet och rösttalet i respektive bolag (efter full utspädning). Vidare redovisas resultatet per aktie enligt företagets beräkning och den föreslagna utdelningen för 1993. Kursutvecklingen i förhållande till generalindex de senaste fem åren återges i diagramform.

Även SSAB har medtagits. Dessa aktier ingår i portföljen från och med den 15 februari 1994, då Industrivärden utnyttjat de köpoptioner som förvärvades i juni 1992.

AGA

Marknaden för de gaser AGA marknadsför kännetecknas av stabil efterfrågan och god tillväxt, vilket har givit AGA-aktien egenskaper som passar väl med placingsstrategin i börsportföljen. Aktien har under de senaste åren såväl höjt avkastningen på portföljen som sänkt dess risk väsentligt, ett lika eftersträvanvärt som ovanligt utfall.

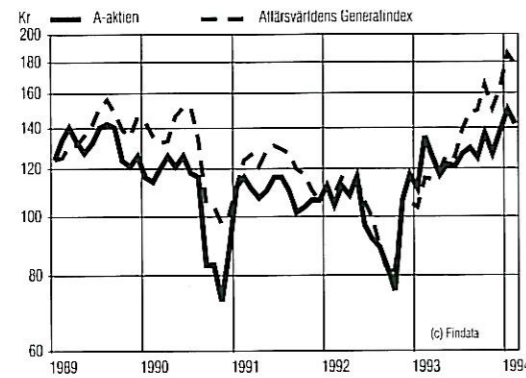
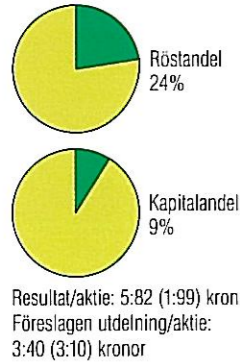

Resultat/aktie: 23.75 (22.60) kronor
Föreslagen utdelning/aktie: 10.00 (9.00) kronor

AGA är ett av världens största gasföretag med försäljning i 32 länder i Europa, USA och Latinamerika.

SCA

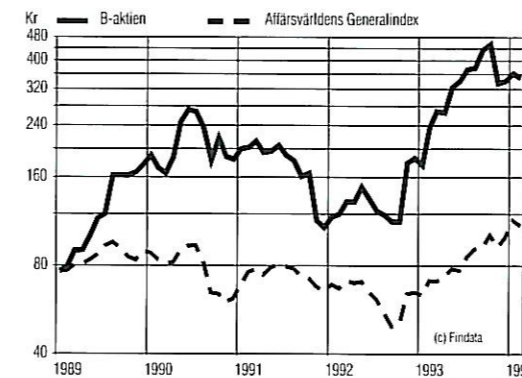

SCAs skogsindustri-baserade verksamheter med produkter nära konsumenten liksom dess finansiella styrka innebär en stabilitet som svarar väl mot placeringsinriktningen för börsportföljen. De senaste fem åren har emellertid SCA-aktien utvecklats något sämre än index och samtidigt svängt något mer.

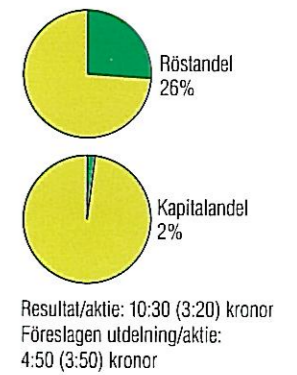

SCA är ett av Europas ledande konsumentinriktade skogsindustri-företag inom områdena hygien, lörpäckningar och grafiska papper.

Ericsson

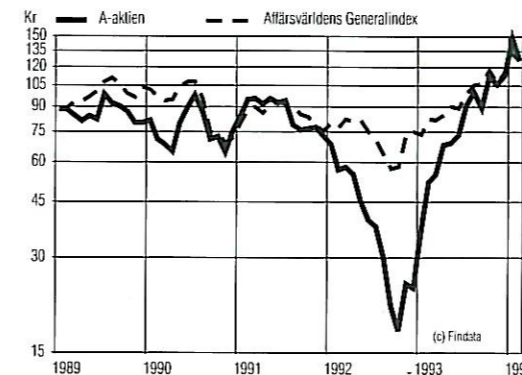

Den senaste femårsperioden har aktiens kursutveckling kraftigt överträffat index. Aktien har lämnat ett rejält bidrag till portföljens avkastning utan att höja risken nämnvärt.

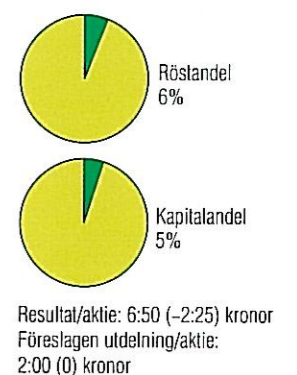

Ericsson behåller sin ledande ställning inom mobiltelefoni med drygt 40 procent av den totala världsmarknaden och 60 procent av marknaden för digitala system.

Handelsbanken

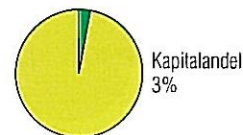
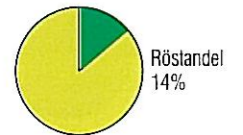
Sett över de senaste fem åren som helhet har Handelsbanksaktien utvecklats som index. Under större delen av 1992 föll emellertid kursen kraftigt till följd av den överraskande djupa krisen i det finansiella systemet i Sverige. Återhämtningen i slutet av 1992 och under 1993 var i motsvarande mån dramatisk. Att börsportföljen innehåller aktier i den svenska bank som sedan länge varit den lönsammaste affärsbanken och som bäst klarade finanskrisen är uttryck för den inriktning som utmärker Industrivärdens placeringar.

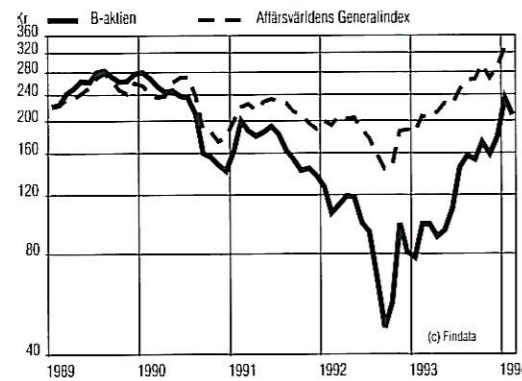
Handelsbanken är Sveriges lönsammaste bank och den bank som bäst klarade finanskrisen.

Skanska

Resultat/aktie: 4:10 (-24:65) kronor
Föreslagen utdelning/aktie:
3:25 (1:50) kronor

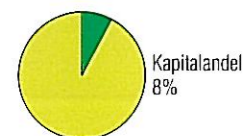
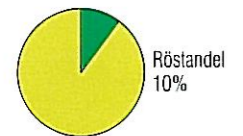
Skanskaaktien utvecklades väsentligt sämre än index under 1991/92 till följd av den allvarliga försvagningen av den svenska byggmarknaden och fallande fastighetsvärden samt negativa händelser i företagets finansförvaltning 1992.

Återhämtningen sedan slutet av 1992 har emellertid varit betydande och skett i stegrad takt. Det återspeglar Skanskas ledande position på svensk byggmarknad, den alltjämt starka finansiella ställningen samt förtroende för den nya ledningens förmåga.

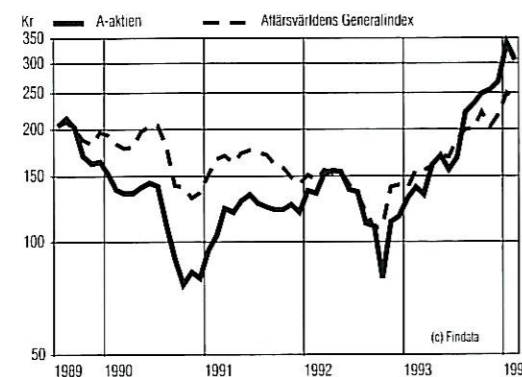

Høga Kustenbron, som byggs av Skanska, blir en värdig inkörsport till Övre Norrland. Bron ingår i projekt Høga Kusten där 32 km motorväg och 30 broar byggs på E4 av ett konsortium där Skanska ingår. Hela projektet, som invigs sommaren 1997, är kostnadsberäknat till 2,1 miljarder kronor.

SSAB

Resultat/aktie: 17:70 (-2:90) kronor
Föreslagen utdelning/aktie:
7:00 (5:00) kronor

Sedan juni 1992 har köpoptioner motsvarande 2 500 000 SSAB-aktier ingått i börsportföljen. I februari 1994 har dessa utnyttjats för förvärv av lika många A-aktier. SSABs verksamhet är utpräglad cyklisk och tidsaspekten på köp och försäljningar av bolagets aktier är ännu viktigare än för börsaktier i allmänhet. Sedan köpoptionerna förvärvades har de undergått en extrem kursutveckling. Placeringen i SSAB-aktier utgör en intressant komplettering av börsportföljen under viss tid.

Industri

Industri rörelsens andel av Industrivärldens marknadsvärderade tillgångar.

Industri rörelsen består av PLM och Inductus.

PLM är ett av de ledande förpackningsföretagen i Europa. Faktureringen 1993 uppgick till 7 208 Mkr och resultatet efter finansiella poster till 82 Mkr. PLM har cirka 6 000 anställda, varav drygt 4 000 utomlands.

I industrigruppen Inductus ingår sju företag. Av gruppens cirka 4 000 anställda arbetar 1 600 i utlandet. Faktureringen ökade 1993 med 13 procent till 3 701 Mkr och resultatet efter finansiella poster mer än fördubblades till 283 Mkr.

PLM

Rolf Börjesson, VD.

Styrelse: Carl-Erik Feinsilber (ordf), Rolf Börjesson (VD), Jan Ekman, Bo A:son Fellner, Steen Langebæk, Ulf Laurin, Göran Lindeblad, Berthold Lindqvist, Ulf Lundgren och Allan Wernersson.

PLM UTVECKLAR, TILLVERKAR OCH MARKNADSFÖR KONSUMENTFÖRPACKNINGAR I METALL, GLAS OCH PLAST, FRÄMST TILL DRUCKES- OCH LIVSMEDELSINDUSTRIN I EUROPA.

PLM är ett av de ledande förpackningsföretagen i Europa inom de prioriterade marknadssegmenten, inte bara med avseende på storlek utan också vad gäller kvalitet, service, produktutveckling samt miljö och återvinning.

PLM-koncernen bestod 1993 av de fyra divisionerna Beverage Can, Food Can, Glass och Plastics. Tillverkningen bedrevs vid 13 fabriker i Sverige, Danmark, Norge, Nederländerna, Tyskland, Storbritannien och Frankrike. Huvuddelen av faktureringen avsåg marknader utanför Sverige. Antalet anställda uppgick till 5 848, varav 4 329 i utlandet.

Koncernen är starkt decentraliserad. Den verkställande ledningen i Malmö arbetar med övergripande strategiska frågor och styrning. I övrigt vilar lönsamhetsansvaret på divisioner och dotterbolag. Räntabilitetsmålet för PLM är en genomsnittlig avkastning på 18 procent på sysselsatt kapital över en konjunkturcykel.

Räknat i omsättning ligger PLM på sjunde plats bland Europas cirka 4 000 förpackningsföretag. De tio största har omkring 30 procent av marknaden, som totalt omsätter cirka 500 miljarder kronor per år.

FAKTURERING OCH RESULTAT

1993 blev som förutskickats ett svagt år för PLM. Det prisrig som inleddes hösten 1992 inom området dryckesburkar fick fullt genomslag under 1993. Därtill kom en svagare efterfrågan vad avser glasförpackningar på kontinenten, då främst i Tyskland. Botten nåddes i mitten av året och en successiv återhämtning har därefter skett.

PLMs resultat efter avskrivningar sjönk med 55 Mkr till 352 Mkr. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 82 Mkr jämfört med 220 Mkr 1992.

Över 80 procent av PLMs fakturering var utanför Sverige där Tyskland representerade den största marknaden med 24 procent. Omkring 70 procent av faktureringen utgjordes av dryckesförpackningar, 20 procent förpackningar till livsmedelsindustrin och återstoden förpackningar till läkemedels- och kemisk-teknisk industri.

Förpackningsindustrin är normalt inte utpräglat konjunkturkänslig, vilket utvecklingen under hela efterkrigstiden visar. Den djupa och långvariga lågkonjunktur med extremt hög arbetslöshet som drabbat ett flertal länder i Europa, har emellertid inneburit förändringar i konsumtionsmönstret. Detta har framför allt märkts vad gäller dryckesförpackningar men även vissa förpackningar till livsmedelsindustrin har påverkats.

Räntabiliteten på sysselsatt kapital uppgick till 8 procent. Den senaste femårsperioden har räntabiliteten legat på i

genomsnitt 14 procent per år. Under perioden genomfördes ett omfattande struktureringsarbete i hela koncernen. Verksamheten koncentrerades och olönsamma företag avyttrades. Betydande investeringar i ökad kapacitet gjordes i Frankrike, Tyskland och Nederländerna.

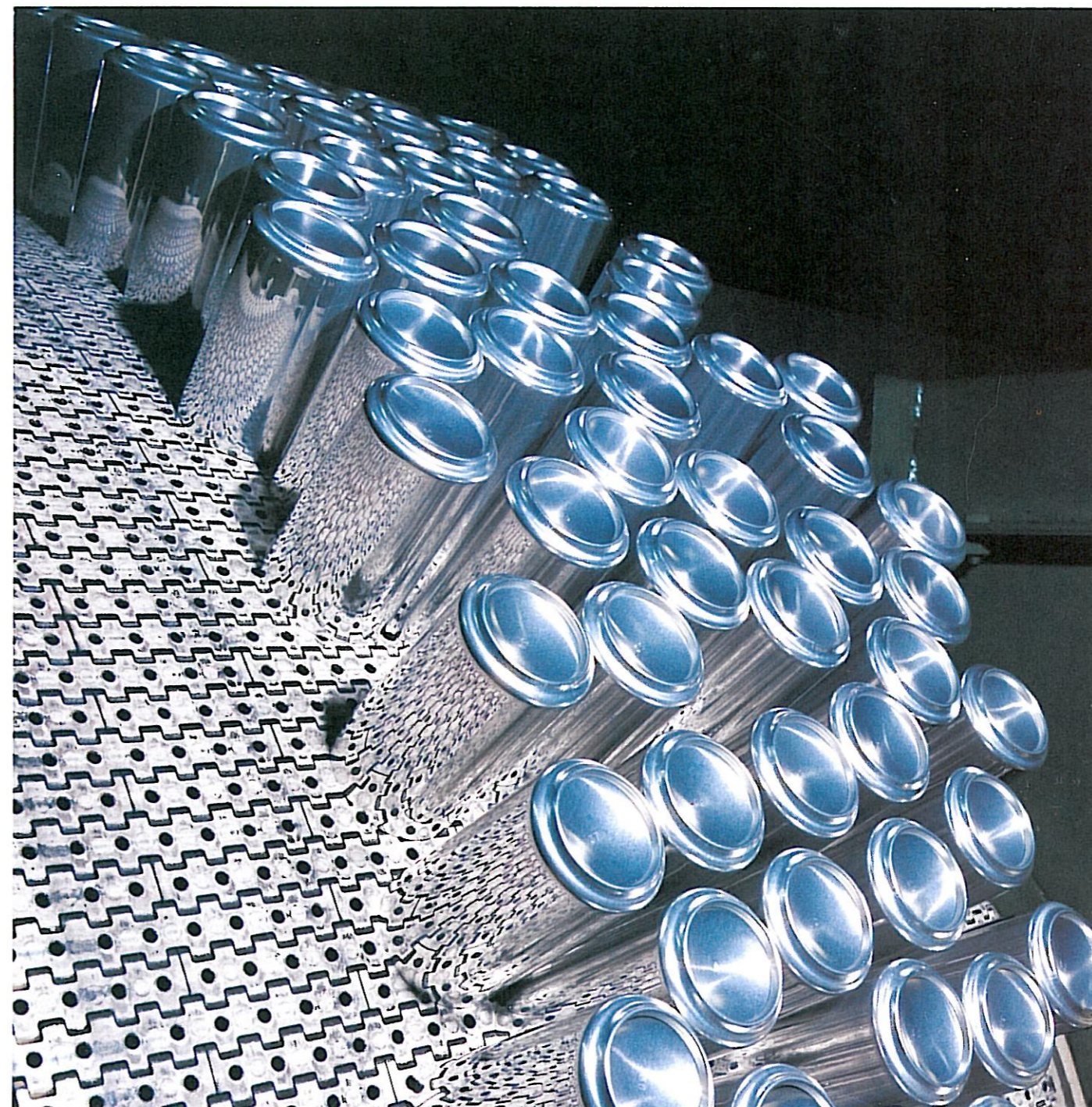
Turbulensen i valutamarknaden och försvagningen av den svenska kronan har

bidragit till en ökning av skuldbördan i kronor. PLM har emellertid genomfört ett omfattande program för att förbättra kassaflödet, vilket har förstärkt den finansiella situationen.

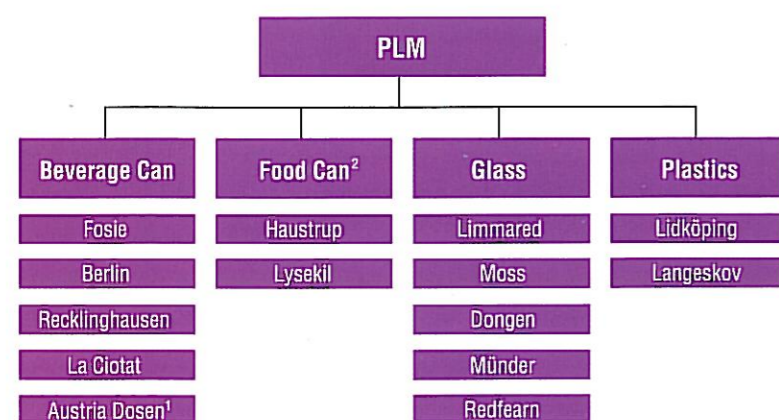
BEVERAGE CAN DIVISION

Divisionen tillverkar dryckesburkar vid

PLM är ett av de ledande förpackningsföretagen i Europa. I Sverige återvinns hela 90 procent av dryckesburkarna i aluminium.

PLM i sammandrag

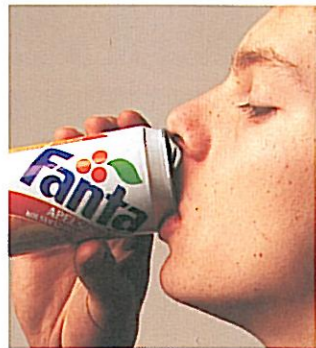

Mkr	1993	1992	1991	1990	1989
Fakturering	7 208	6 196	6 172	5 856	6 152
varav utanför Sverige, %	82	78	77	76	79
Resultat efter finansiella poster	82	220	494	384	311
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	8	10	19	20	16
Investeringar i anläggningar	343	842	1 142	405	378
Synlig soliditet, %	27	29	32	33	29
Medelantal anställda	5 848	6 252	6 358	6 342	7 954
varav utomlands	4 329	4 542	4 436	4 306	5 845

¹ Förvärvades i mars 1994.

² PLMs Food Can-division har i början av 1994 avyttrats till det danska företaget Glud & Marstrand A/S.

Coca-Cola med bl a Fanta svarade för en tredjedel av Europamarknadens 25 miljarder dryckesburkar 1993.

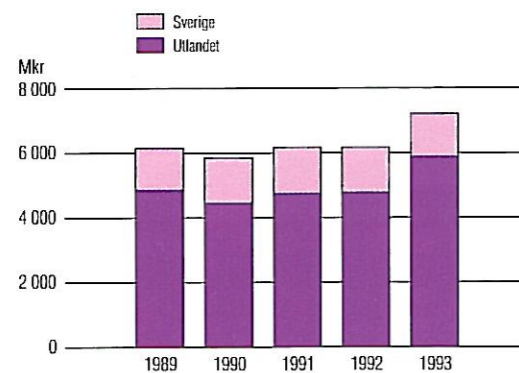
fabriker i Sverige, Tyskland, Frankrike och från mars 1994 i Österrike. Kunderna utgörs av läskedrycksfabrikanter och bryggerier i Europa.

Den totala marknaden i Europa uppgick 1993 till 25 miljarder förpackningar, varav Coca-Cola svarar för cirka en tredjedel. Återstoden fördelas på ett stort antal regionala, nationella och internationella kunder.

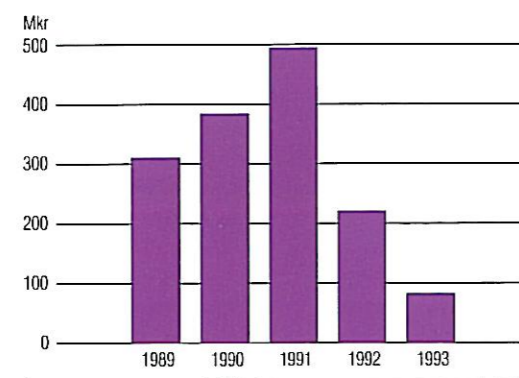
Marknaden kännetecknades av en mycket stark tillväxt under 80-talet fram till och med 1991. De senaste två åren har marknaden försvagats bland annat till följd av den djupa lågkonjunkturen, men också på grund av miljödebatten i Tyskland. Marknadstillväxten uppgick till cirka 3 procent under 1993, vilket var något bättre än 1992. För de närmaste åren räknar branschen med en tillväxttakt i nivån 6–8 procent.

Faktureringen för 1993 uppgick till 2 701 Mkr, vilket är en ökning med 11 procent jämfört med 1992. Resultatet efter avskrivningar försämrades från

Fakturering

Resultat efter finansiella poster

69 Mkr 1992 till –32 Mkr till följd av det priskrig som utbröt hösten 1992.

Under året genomfördes ett omfattande rationaliseringsprogram, vilket lett till en kraftig produktivitetsoökning. Samtidigt har divisionens organisation förändrats, dels för att bättre motsvara kundernas krav på samordning, dels för att öka kostnadseffektiviteten.

Dryckesburksindustrin har de senaste två åren kännetecknats av överkapacitet med en kraftig prispress som följd. Ineffektiv kapacitet har successivt stängts och bättre balans mellan tillgång och efterfrågan börjar nu märkas. Under 1995 är bedömningen att branschen har uppnått en tillfredsställande balans.

Ökad kostnadseffektivitet i kombination med ett högre kapacitetsutnyttjande kommer att leda till en kraftig resultatförbättring för divisionen under 1994.

PLM har i mars 1994 förvärvat samtliga aktier i det österrikiska dryckesburksföretaget Austria Dosen AG. Austria Dosen hade 1993 en fakturering på drygt 300 Mkr och 135 anställda.

FOOD CAN DIVISION

Divisionen tillverkar i huvudsak livsmedelsförpackningar i stål och aluminium och har en stark ställning i Skandinavien med två fabriker, en i Lysekil, Sverige och en i Odense, Danmark. Den danska enheten svarar för cirka 75 procent av divisionens fakturering.

Efter en tillfällig nedgång i resultatet 1992 är divisionen nu tillbaka på samma goda nivå som kännetecknat tidigare år. Faktureringen uppgick till 1 005 Mkr jämfört med 844 Mkr året innan. Resultatet efter avskrivningar uppgick till 87 (61) Mkr.

En stor del av produktionen i Odense utgör emballage till köttkonservindustrin i Danmark och utomlands. Efter ett svagare första halvår, bland annat på grund av en tre veckor lång strejk i dansk köttindustri, visade produktområdet en gynnsam utveckling under återstoden av året. Det berodde dels på att nya kunder tillkommit på kontinenten, dels på att dansk köttkonservindustri ökat exporten bland annat till Östeuropa.

Fabriken i Lysekil tillverkar till största delen förpackningar för svensk och norsk

I början av 1994 avyttrade PLM sin Food Can-division.

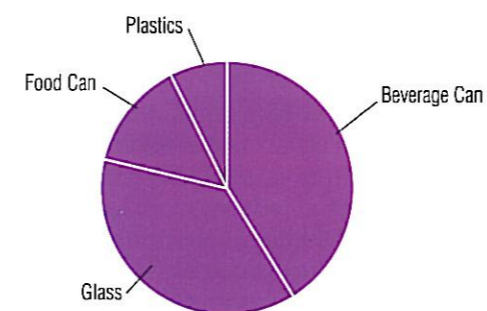
livsmedelsindustri med inriktning främst på konsumtion i Skandinavien. En förbättrad kostnadseffektivitet tillsammans med en ökad volym till den norska marknaden innebar ytterligare ett framgångs-

rikt år för enheten.

PLMs Food Can-division har i början av 1994 avyttrats till det danska företaget Glud & Marstrand A/S. Genom försäljningen frigör PLM omkring en halv miljard kronor och gör en reavinst på cirka 175 Mkr.

PLM blir samtidigt ny ägare med 20 procent av aktierna i det danska Food Can-företaget, som får en årsfakturering på cirka 1 700 Mkr och i initialskedet 1 600 anställda.

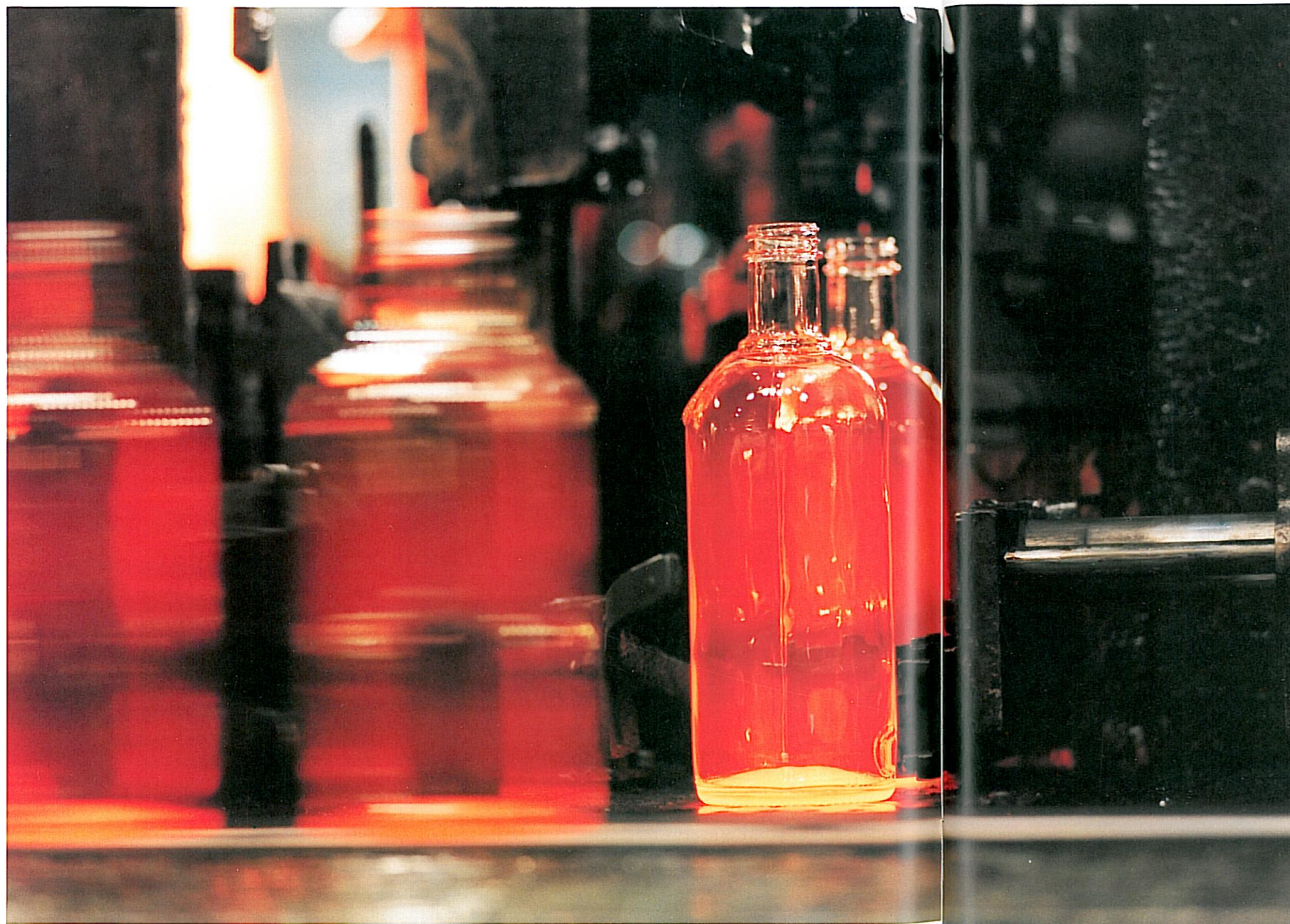
Fakturering per division

GLASS DIVISION

Divisionen tillverkar glasförpackningar för drycker och livsmedel samt farmaceutiska och kemisk-tekniska produkter. Glasbruken finns i Sverige, Norge, Tyskland,

PLM står väl rustat att möta den nya trenden i Europa att använda glasförpackningar i profileringen av drycker och livsmedel...

Storbritannien och Nederländerna.

Efterfrågan var generellt sett svag under året i Centraleuropa, vilket ledde till en viss överkapacitet med pressade priser som följd. Det är framför allt den tyska marknaden som försämrats beroende på den kraftiga konjunkturnedgången. Arbetslösheten har stigit betydligt snabbare

än förutsett, vilket påverkat konsumtionen negativt. Den stagnerande efterfrågan drabbar även dryckes- och livsmedelsindustrin i Beneluxländerna, som har stor export till Tyskland. Divisionen har lyckats kompensera den uteblivna tillväxten med ökad kostnadseffektivitet och introduktion av nya produkter.

läggningstekniken möjliggör också tillverkning av flaskor med mycket låga vikter, ett område där PLM tillhör de ledande i Europa.

Det finns en trend i Europa mot ökad användning av förpackningar som en viktig del i profileringen av livsmedel och drycker. PLM är väl rustat att möta efterfrågan på denna växande marknad.

Den långsiktiga tillväxten i efterfrågan på glasförpackningar i Europa beräknas till 2–3 procent per år. PLM kan växa med marknaden utan att tillföra ny kapacitet.

PLASTICS DIVISION

Divisionen har en fabrik i Sverige och en i Danmark. Faktureringen uppgick till 531 Mkr, vilket är en ökning med 27 procent jämfört med fjolåret. Resultatet efter avskrivningar förbättrades från 37 Mkr 1992 till 68 Mkr. Förbättringen hänför sig till båda enheterna.

Bakom den framgångsrika utvecklingen ligger bland annat lanseringen av de återfyllningsbara PET-flaskorna i Norden. Volymerna hade en gynnsam utveckling, inte minst i Norge, som blivit något av en testmarknad för återfyllningsbara plastflaskor. Även förpackningssystem för läkemedelsindustrin visade god tillväxt. Den stora potentialen på dessa båda marknadssegment gör att divisionen på sikt kan minska beroendet av traditionella formblåsta produkter, där konkurrensen är hård och priserna pressade.

OENIGHET OM FÖRPACKNINGSDIREKTIV

Förhoppningarna om att EU under 1993 skulle enas om en enhetlig miljölagstiftning på förpackningsområdet infriades inte. Medlemsländerna kan fortsätta att med hänvisning till miljöskäl rättfärdiga egen diskriminerande lagstiftning som till exempel straffskatter på vissa förpackningar och införande av maximikvoter, vilka i realiteten utgör direkta handelshinder.

Miljöproblemen kan minskas dels genom effektiva system för återvinning och dels genom förpackningar som ger mindre mängd avfall. En rapport om förpackningarnas livscykel från det oberoende

... bland annat blev Absolut Vodka snabbt en succé världen över.

Exporten av dryckesbägare för varuautomater utvecklades positivt under året.

tyska Fraunhoferinstitutet bekräftar att detta torde vara en mer framkomlig väg än förbud och skatter. I stället för att förespråka ytterligare användning av återfyllningsbara förpackningar visar rapporten bland annat att engångsförpackningar är att föredra när produkterna skall transporteras över längre avstånd. Länder som

Danmark och Tyskland kommer sannolikt att bli hårdare pressade för att motivera sin lagstiftning på detta område.

ERFARENHETER AV DSD I TYSKLAND

För att klara lagstiftarens krav på återvinning av förpackningsavfall har industrin etablerat Duales System Deutschland (DSD). Ekonomiska problem i samband med DSD-systemet, gränsande till sammanbrott, har temporärt minskat förtroendet för återvinning, åtminstone i Tyskland. Utvecklingen har visat på vikten av planering och behov av en färdig infrastruktur för att ta hand om avfallet. Därtill kommer att förändringarna inte kan göras över en natt. Det krävs tid för att klara en sådan genomgripande omställning. Klart är emellertid att effektiva återvinningssystem måste ha en hög prioritet när miljöproblem skall lösas.

FRAMTIDEN

PLM är ett av de större förpackningsföretagen i Europa med en stark ställning inom områdena glasförpackningar och dryckesburkar. Till detta kommer att PLM också tillhör de allra största när det gäller återfyllningsbara plastflaskor för drycker.

Förpackningar är ständigt i fokus i miljödebatten. PLM har många års erfarenhet när det gäller olika metoder och system för återvinning av förpackningar. Detta är en värdefull kunskap när företaget fortsätter sin expansion i Europa. PLM har stärkt sin miljöprofil genom att successivt koncentrera verksamheten till förpackningar som är återvinningsbara.

En bättre balans i tillgång och efterfrågan på marknaden, en ökad kostnadseffektivitet samt ett bättre kapacitetsutnyttjande innebär att PLM börjar 1994 med förbättrade förutsättningar. Resultatet förväntas därför bli väsentligt bättre än föregående år.

INDUCTUS BESTÅR AV ETT ANTAL MEDELSTORA VERKSTADSFÖRETAG INOM PRODUCENTVARUSEKTORN.

I gruppen ingick vid årets utgång åtta företag med knappt 50 dotterbolag i Sverige och utomlands. Av Inductus cirka 4 000 anställda arbetar 1 600 i utlandet.

UPPGIFT OCH AFFÄRSIDÉ

Inductus uppgift är att utveckla en grupp av medelstora industriföretag inom producentvarusektorn. Avsikten är att gruppen skall växa både av egen kraft och genom företagsförvärv. Struktur och omfattning kommer därför att förändras över tiden. Kraven på enheterna inom Inductus är att de skall ha viss minsta storlek, marknadsledande position, internationell inriktning samt goda möjligheter till organisk tillväxt.

STRUKTURFÖRÄNDRINGAR

I konsekvens med den koncentrationsstrategi som formulerades i samband med bildandet av Inductus våren 1992 avyttrades fyra företag under året nämligen Dacke Hydraulik, Karner, Kracht och Strömsholmen. Sammantaget hade de avyttrade företagen 1992 en fakturering på 600 Mkr och ett resultat efter finansiella poster på 18 Mkr.

I början av 1994 avyttrades även Mont

Inductus

Blanc, vars tillverkning omfattar takräcken och takboxar för personbilar. Företaget hade en fakturering på 129 Mkr 1993 och ett resultat efter finansiella poster på 20 Mkr.

ORGANISATION

Inductus har en liten topporganisation inriktad på strategifrågor samt styrning och kontroll av verksamheten genom ett välutvecklat planerings- och rapporteringssystem. Detta innebär att varje företag i gruppen skall ha en komplett organisation och inte vara beroende av ett operativt stöd från Inductus ledning.

Verksamheten är starkt decentraliserad och varje företag har totalansvar för resultatutveckling och kapitalbindning. Finansieringsfrågor samordnas av Industrivärdens finansavdelning. Decentralisering och målstyrning är tradition inom Inductus och dess föregångare Bahco och Dacke. Strategin har visat sig fungera väl i en svag marknad, där snabba anpassningsåtgärder ofta är nödvändiga.

RÄNTABILITET

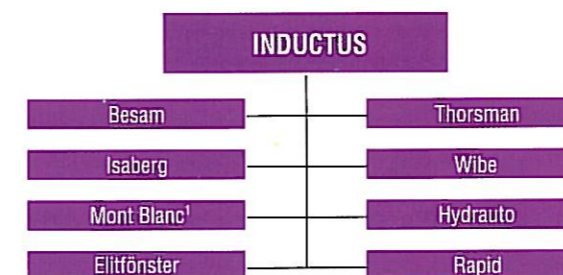
Inductus lönsamhetskrav på företagen i gruppen är att räntabiliteten på sysselsatt kapital skall uppgå till minst 20 procent över en konjunkturcykel. Under 1993 överträffade fyra av dotterbolagen detta mål. Totalt för gruppen uppgick räntabiliteten på sysselsatt kapital till 18 procent,

Clas Reuterskiöld, VD.

Slyrelse: Carl-Erik Feinsilber (ordf), Lena Blomkvist, Jörgen Dahlberg, Jan Ekman, Per Eriksson, Tom Hedelius, Sten Langenius, Berthold Lindqvist, Clas Reuterskiöld (VD) och Börje Rudewald.

Inductus i sammandrag

¹ Avyttrades i mars 1994.

Bolag	Fakturering		Resultat efter finansnetto	
	1993	1992	1993	1992
Mkr				
Besam	1 329	935	135	88
Elitfönster	354	438	5	-53
Hydraulauto	154	175	3	11
Isaberg	339	292	30	18
Mont Blanc	129	120	20	13
Rapid	186	133	27	6
Thorsman	638	564	37	21
Wibe	568	596	22	28
Övrigt	4	8	4	-22
Sålda bolag		600		18
Totalt	3 701	3 861	283	128

vilket klart överstiger genomsnittet för svensk industri.

INTERNATIONALISERING

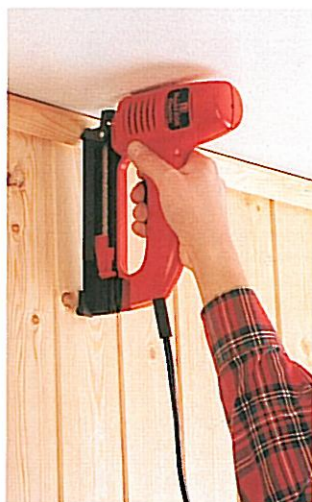
Ett viktigt led i Inductus strategi är en hög internationaliseringsgrad. Svag efterfrågan på hemmamarknaden i kombination med valutakursutvecklingen har lett till att andelen utlandsfakturering under de senaste åren ökat till 72 procent. Den framtida expansionen kommer i huvudsak att ske utomlands, i första hand i Europa där flertalet Inductusföretag redan är väl etablerade på de stora marknaderna.

Besam, Isaberg och Rapid har mer än 90 procent av faktureringen utanför Sverige. Motsvarande andel för Thorsman och Wibe är ungefär två tredjedelar.

MARKNADSPPOSITION

Målet är att varje Inductusföretag skall vara bland de större inom sin bransch på sina viktigaste geografiska marknader och dessutom ha en framskjuten position i ett samlat europeiskt perspektiv.

Besam är ett av de största företagen i världen inom dörrautomatik. Thorsman och Wibe är marknadsledande på den nordiska hemmamarknaden med sina produkter för elektrisk installation och kabelförläggning. Elitfönster är Sveriges största tillverkare av fönster. Isaberg är en av världens ledande tillverkare av häftapparater. Rapid är störst i Europa på små och medelstora återvinningskvarnar för plast. Hydrauto är Skandinaviens ledande leverantör av cylindrar för mobil hydraulik.

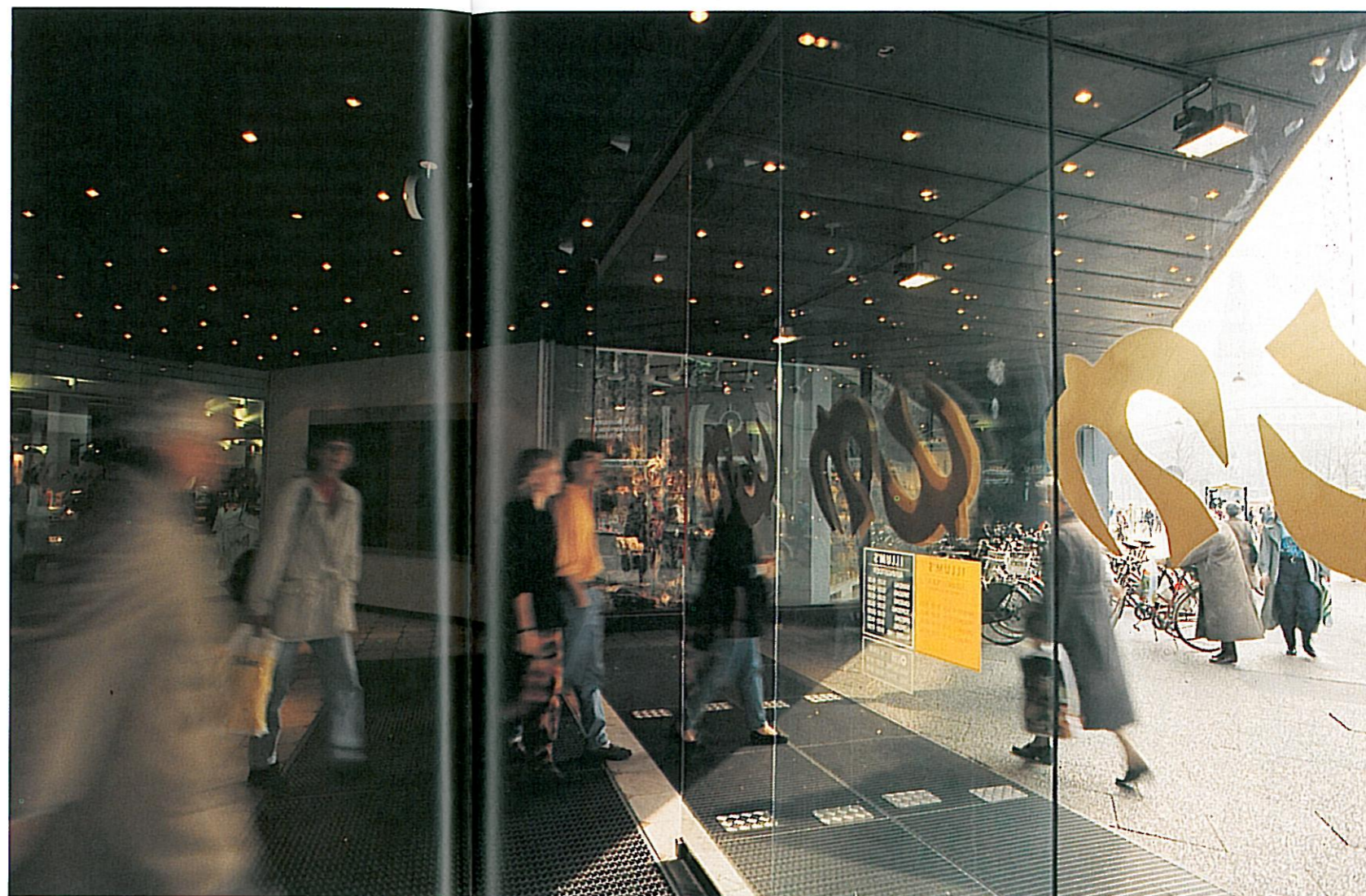
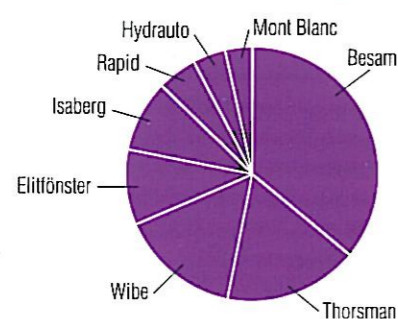

Isabergs senaste eldrivna häftpistol introducerades på Kölnmässan i mars 1994.

Elitfönster etablerade sig 1992 i östra Tyskland. De aluminiumklädda träfönstren vid Unter den Eichen i Berlin kan både öppnas och tippas för vädring.

Fakturering per företag

Det anrika varuhuset Illums inbjudande och eleganta huvudentré mot Strøget i Köpenhamn är en automatisk skjuldörr helt i glas signerad Besam.

FAKTURERING OCH RESULTAT

Efterfrågan på Inductus viktigaste marknader i Norden och övriga Europa var fortsatt svag under 1993.

Faktureringen uppgick till 3 701 Mkr, en ökning med 13 procent sedan hänsyn tagits till bolag som avyttrats under året. Ökningen hänför sig främst till de exportriktade företagen. Elitfönsters fakturering minskade till följd av den krympande svenska byggmarknaden.

Resultatet efter finansiella poster blev 283 Mkr, vilket är mer än en fördubbling jämfört med fjolårets 128 Mkr. Röntabiliteten på sysselsatt kapital var 18 (11) procent. Avkastningen översteg 30 procent för Besam, Mont Blanc och Rapid.

Resultatförbättringen är en följd av den kapacitetsanpassning som har gjorts under de senaste åren samt av att utlandsförsäljningen gynnats av det förstärkta konkurrensläget sedan den svenska kronan tilläts flyta fritt.

Besam, Isaberg, Mont Blanc och Rapid med en hög andel utlandsförsäljning har kraftigt förbättrat sina resultat. Elitfönster har anpassat verksamheten till minskade volymer och redovisar ett mindre överskott efter att ha gjort betydande förluster både 1991 och 1992.

Av Inductus fakturering avsåg 28 procent Sverige, 9 procent övriga Norden, 49 procent övriga Europa samt 14 procent övriga världen.

DOTTERBOLAGEN

Besam är ett av de största företagen i världen inom dörrautomatik. Produktprogrammet omfattar slag- och skjutdörrsöppnare med impulsorgan samt karusellöppnare. Service och underhåll svarar för cirka 20 procent av omsättningen.

Besams dörrautomatik används bland annat inom stormarknader, butikskedjor, terminalbyggnader samt sjukhus och andra vårdinrättningar. Marknaden för dörrautomatik har expanderat under en följd av år såväl geografiskt som i fråga om användningsområden.

Besam har en mycket stark marknadsposition med dotterbolag i 16 länder i Europa, USA och Sydostasien samt ett 30-tal

fristående distributörer. Under året stärkte Besam sin ställning på den franska marknaden genom förvärv av Faiveley Automatismes S.A. Företaget hade 1993 en omsättning på 138 Mkr och cirka 100 anställda.

Utlandsverksamheten svarade 1993 för 92 procent av försäljningen och 77 procent av antalet anställda. De största enskilda marknaderna är Sverige, Tyskland, USA, Storbritannien, Benelux och Frankrike.

Besam har sammansättningsfabriker i Sverige, Tyskland och USA. All komponenttillverkning sker hos underleverantörer. Opåverkat av en svag byggmarknad i flera av de länder där Besam är verksam noterades god volymtillväxt. USA och Benelux svarade för den största relativa ökningen. Karuselldörrar är den snabbast

växande produktgruppen.

Resultatförbättringen beror på större volymer och en framgångsrik kostnadskontroll samt valutakurseffekter.

Besam har visat en mycket hög och stabil lönsamhet under en följd av år. Orsaken är i första hand en kontinuerlig teknisk utveckling som både minskar tillverkningskostnaderna och skärper konkurrenskraften.

Elitfönster är Sveriges största tillverkare av fönster och fönsterdörrar i trä och aluminium. Sortimentet omfattar såväl standardprodukter som helt kundpassade lösningar.

Drygt 90 procent av volymerna avses på den svenska marknaden, som har mer än halverats sedan toppåret 1990. Under året påbörjades en export av specialtill-

verkade fönster till östra Tyskland, där ett dotterbolag etablerades 1992.

Elitfönster har idag två fönsterfabriker. För att anpassa verksamheten till den snabbt fallande efterfrågan har tre fabriker avvecklats de senaste åren. Sedan utgången av 1990 har antalet anställda sjunkit med cirka 60 procent. Enbart under 1993 minskade personalstyrkan med 30 procent.

Resultatförbättringen är i huvudsak en följd av kapacitetsanpassningen. En resultatpåverkande faktor är även att avvecklingen av de nedlagda fabriker har skett till en något lägre kostnad än som förutsetts.

Hydrautos verksamhet omfattar ventil- och cylinderkomponenter inom mobil hydraulik. Produkterna används huvudsakligen för fordonskranar och entreprenadmaskiner.

Största kunden är Hiabgruppen, som tillverkar vikarskranar för installation på lastbilar. Hiab svarar för cirka 60 procent av Hydrautos fakturering.

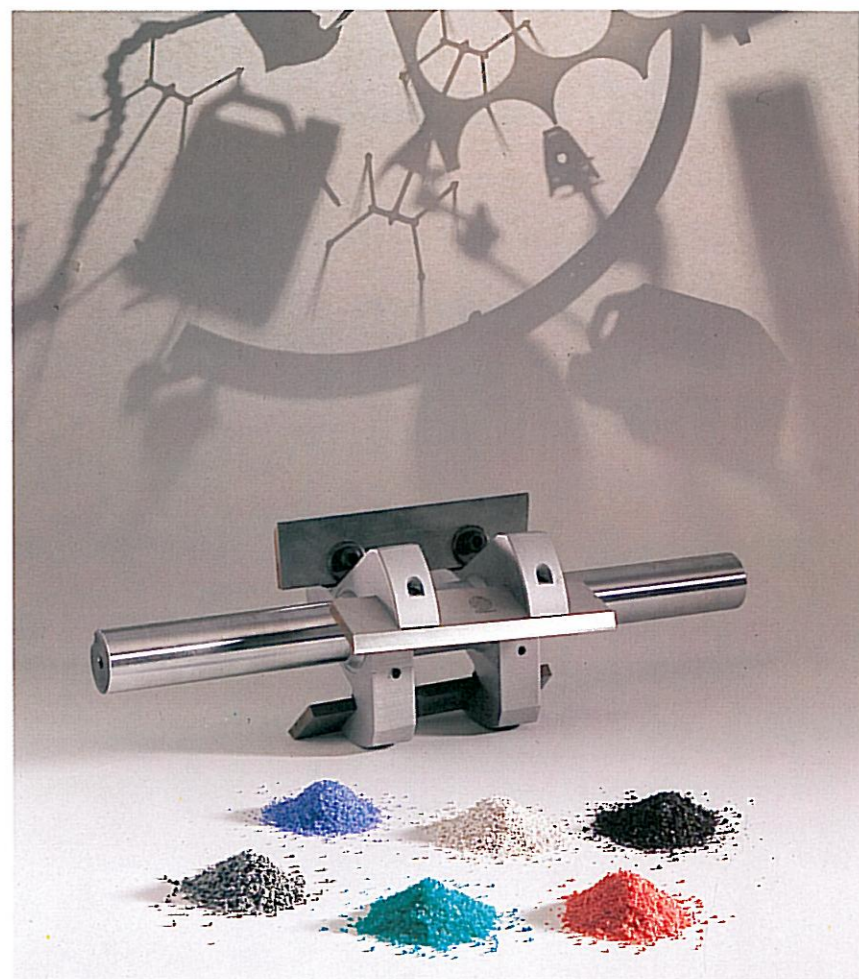
Efterfrågan på lastbilar har minskat de senaste åren till följd av den allmänna industriella konjunkturen. Det har medfört ett lägre behov från Hiab. Nedgången har delvis kompensats genom ökad försäljning till andra kunder.

Resultatförsämringen beror på lägre volymer än fjolåret. Genom fortsatta kostnadsrationaliseringar kunde ett mindre överskott redovisas.

Isaberg tillverkar häftapparater och klammer för kontors- och verktygsmarknaden. Produkterna säljs i mer än 100 länder. Drygt 90 procent av faktureringen avser utländska marknader.

Isaberg har sedan några år intensifierat utvecklingsarbetet avseende nya typer av häftapparater. Under året introducerades flera nya produkter, däribland en ny elhäftare för kontorsbruk och en ny elektrisk häftpistol.

Faktureringen innebar en viss volymökning. Resultatförbättringen är främst en följd av att Isaberg har en betydande export och därmed har gynnats av förändringarna i den svenska valutan. Ett högre kapacitetsutnyttjande än under fjolåret bidrog också till den positiva resultatutvecklingen.

Rotorn med de roterande knivarna är själva hjärtat i Rapids granuleringskvarnar. I kvarnen omvandlas plastspill till plastgranulat som kan smältas ner igen och återanvändas i plastproduktionen.

Rapid tillverkar mindre och medelstora bullerdämpade granuleringskvarnar. Dessa används i första hand för malning av plastavfall i anslutning till automatiserad tillverkning av plastprodukter.

Rapid är marknadsledande i Europa och har en relativt stark ställning i USA. De viktigaste europeiska marknaderna är Storbritannien och Tyskland.

Hösten 1992 genomförde Rapid en framgångsrik lansering av en ny produktgeneration byggd på ett modulsystem, vilket medförde en kraftig volymökning under 1993.

Resultatförbättringen är främst en följd av den starka volymutvecklingen. Rapid med sin höga andel utlandsförsäljning har också dragit fördel av den svaga kronkursen.

Thorsmans traditionella produktprogram rymmer installationsmateriel som plugg, clips, eldosor och kabelgenomföringar. I

Thorsmans fönsterbänkskanaler, Front Line Design, kan anpassas till de flesta miljöer.

en allt ökande omfattning säljer Thorsman dessutom system som omfattar elkanaler, servicestavar, datagolv och golvboxar med uttags- och anslutningsprodukter. Kundens specifika kanaler med förinstallerade uttag för el, tele och datakommunikationer är en snabbt växande produktgrupp.

Thorsmans styrka är produktutvecklingen som syftar till att erbjuda helhetslösningar inom området elinstallation. Produkterna fyller högt ställda krav beträffande såväl funktion som design. Företaget har egna bolag för tillverkning och försäljning i Sverige, Storbritannien och

Wibes kabelstegar installeras vid oljeterminalen i Simon Storage i Immingham.

Irland. Säljbolag finns därutöver i de nordiska länderna samt i Tyskland.

Volymerna ökade med 2 procent under året. Uppgången avsåg främst Storbritannien och Tyskland, medan den svenska försäljningen var oförändrad trots avveckling av vissa agenturprodukter.

Resultatförbättringen är en följd av högre volymer samt valutakurseffekter.

Wibes sortiment omfattar kabelförläggningmateriel, master och klätterstegar. Kabelförläggning svarar för cirka 75 procent av faktureringen. Tillverkningen sker i Sverige och Nederländerna. Säljbolag finns även i de nordiska länderna samt i Storbritannien och Tyskland.

För kabelförläggning redovisas oförändrade volymer jämfört med 1992, medan klätterstegar och i synnerhet master visar en kraftig tillbakagång. Under året gick Nederländerna förbi Sverige som största enskilda marknad för kabelförläggningmateriel.

Wibe redovisar ett lägre resultat än föregående år. Det beror dels på struktureringskostnader inom affärsområdet klätterstegar, dels på att tidigare års stora order av teleskopmaster till amerikanska försvaret nu är färdiglevererade. För Wibes huvudverksamhet, kabelförläggning, blev resultatet bättre än för 1992.

UTSIKTER FÖR 1994

De företag som har en hög andel utlandsförsäljning kommer att visa fortsatt goda resultat under 1994. Hemmamarknaden kommer emellertid att förbli svag. Sammantaget blir bedömningen att resultatet för 1994 för jämförbara enheter blir i nivå med föregående år.

Handel

Handelsrörelsens andel av Industrivärdens mättnadsvärderade tillgångar.

Indutrade är Industrivärdens handelsrörelse. Gruppen består av ett 20-tal handelsföretag i Sverige, Danmark, Finland och Nederländerna, som tillhandahåller kvalificerade produkter och tekniskt specialkunnande till industrin.

Faktureringen för 1993 uppgick till 829 Mkr och resultatet efter finansiella poster till 61 Mkr. Indutrade har cirka 500 anställda.

Indutrade

Gunnar Tindberg, VD.

Styrelse: Carl-Erik Feinsilber (ordf), Leif Andersson, Carl-Olof By, Jan Carlberg, Börje Nordenö, Bernd Nordgren, Johan Rapp och Gunnar Tindberg (VD).

INDUSTRIVÄRDEN HAR SAMLAT SIN HANDELSVERKSAMHET UNDER INDUTRADE. GRUPPEN BESTÅR AV CIRKA 20 RÖRELSEDRIVANDE HANDELSFÖRETAG.

Huvudmarknader är Sverige, Danmark, Finland samt Nederländerna, där Indutrade har helägda dotterbolag. I Danmark äger Indutrade dessutom 66 procent av Bloch & Andresen, som är registrerat på Köpenhamns fondbörs. Bloch & Andresen bedriver genom helägda dotterbolag handelsrörelse i Danmark och Finland.

Den gemensamma affärsidén för Indutrades bolag är att erbjuda inhemsk industri teknisk problemlösning och kvalificerade produkter genom import. Gruppen representerar ett stort antal komponenttillverkare. De flesta är världsledande inom sina områden.

Leverantörerna kommer främst från Västeuropa, USA och Japan. Indutrades företag har exklusiva agenturer för respektive geografisk marknad. Indutrade kräver av huvudmännen att de skall vara stabila företag med en ledande ställning inom sina nischer, bedriva en aktiv produktutveckling samt ha resurser för teknisk problemlösning.

PRODUKTER OCH MARKNADER

Verksamheten utgörs främst av import och försäljning av tekniska produkter med

repeteringar till industrin i Norden och Benelux. Rena konsumentprodukter förekommer i viss omfattning medan inslaget av investeringsvaror är ringa. Produktprogrammet indelas i följande nio produktområden:

- transmission och materialhantering
- mekanisk sammanfogningsteknik
- lim, tätning och smörjning
- filter och processteknik
- verktyg och verkstadsteknik
- konstruktionsplaster
- elkomponenter
- tryckluft, pneumatik och reglerteknik
- glas och förpackningsteknik.

Förutom avancerade produkter och kvalificerad problemlösning genom specialiserade säljingenjörer erbjuds kunderna tekniskt stöd i välutrustade laboratorier.

Vissa företag inom gruppen har egna verkstäder där kunderna kan få hjälp med service och vidareförädling, framför allt inom området skärande plastbearbetning.

Gruppens kunder utgör ett tvärsnitt av respektive lands industri med viss tonvikt på verkstadsindustrin. Till snabbt växande kundgrupper hör tillverkare av läkemedel, medicinteknisk utrustning samt livsmedel.

RÄNTABILITET

Indutrades räntabilitetsmål är en avkastning på i genomsnitt 20 procent på selsatt kapital över en konjunkturcykel. Räntabiliteten uppgick 1993 till 19 (14) procent.

Indutrade i sammandrag

Mkr	1993	1992	1991 ¹	1990 ¹	1989 ¹
Fakturering	829	730	796	915	912
varav utanför Sverige, %	58	58	50	51	62
Resultat före avskrivningar	95	76	81	116	115
Resultat efter finansiella poster	61	33	19	60	70
Investeringar i anläggningar	14	14	13	20	19
Medelantal anställda	512	515	584	626	689

¹ Proforma

Luftkvaliteten i ett kliniskt rent rum kontrolleras med holländska Hitmas kvalificerade mätinstrument.

Oljan som levereras från Texaco filtreras med Pallfilter från Colly Company.

FAKTURERING OCH RESULTAT

I den svenska rörelsen präglades utvecklingen under 1993 i stor utsträckning av den flytande kronkursen. I början av året skedde omfattande prishandlingar med såväl leverantörer som kunder.

Konkurrensen utgörs i allt väsentligt av importerade varor, varför de omedelbara effekterna av deprecieringen var konkur-

rensneutrala. Genomförda prishöjningar har därför inte haft alltför stor negativ inverkan på produkternas konkurrensförmåga.

Den lägre kronkursen har inneburit att svenska exportföretags konkurrenskraft har förbättrats. Detta har lett till ökad ordergång och en positiv inverkan på Indutrades försäljningsutveckling. Under hösten noterades en klart förbättrad or-

dergång, vilken till större delen kompen- serade en volymnedgång i början av året.

Tillsammans med Tyskland och Storbri- tannien är Sverige en av Danmarks vikti- gaste exportmarknader. Den för danskarna ofördelaktiga svenska kronkursen i kombination med den försvagade tyska konjunkturen hade en starkt hämmande inverkan på Danmarks export. För Indu- trades danska verksamhet betydde detta en sjunkande ordervolym efter flera års positiv tillväxt.

Den tyska lågkonjunkturen har smittat av sig på Beneluxländerna. I gruppens holländska bolag sjönk volymerna med i genomsnitt 11 procent.

Även i Finland var utvecklingen fortsatt svag. Trots detta kunde Indutrade hålla oförändrade volymer jämfört med fjolåret.

Sammantaget innebar utfallet för 1993 en fakturering på 829 Mkr, vilket är en ökning med 14 procent. Främsta förkla- ringen är förändringarna i valutakurserna, som dels kommit till uttryck i prishöj- ningar gentemot kund, dels i omräknings- differenser på utländska dotterbolags försäljning.

Den konjunkturbetingade lägre ut- landsförsäljningen har krävt betydande kostnadsanpassningar i flera bolag, varför det samlade resultatet för den utländska verksamheten är i stort sett oförändrat. Detta har uppvägs av ett ökat täcknings- bidrag i den svenska rörelsen samt ett förbättrat finansnetto vilket har lett till att gruppens resultat steg från 33 Mkr 1992 till 61 Mkr.

SVERIGE

Den svenska rörelsen svarade för 45 pro- cent av Indutrades fakturering 1993 och Sverige är gruppens största enskilda mark- nad. Verksamheten omfattar samtliga produktområden utom tryckluft, pneuma- tik och reglerteknik samt glas och för- packningsteknik.

I Sverige tillhör följande företag Indu- trade:

- Bengtssons Maskin
- Carlsson & Möller
- Colly Company
- ETP Transmission
- G A Lindberg
- Kaj Mandorf
- Novum

Efter tre års djup lågkonjunktur i Sverige kan nu en ljusning skönjas. Den försämra- de kronkursen har lett till förbättrad kon- kurrenskraft för exportindustrin och ökad ordergång för Indutrade. Om denna är ett uttryck för en temporär lagerupp- byggnad hos kunderna eller början på en långvarig uppgång är för tidigt att säga.

På årsbasis var den genomsnittliga kron- kursförsämringen för koncernens import- valutor 21 procent. Störst var förändring- en i den japanska valutatan. För de japanska varorna redovisas importprisökningar på upp till 54 procent. Valutakursföränd- ringarna har tvingat de svenska dotterbo- lagen till betydande prishöjningar.

Den sammanlagda faktureringen i den svenska rörelsen uppgick för 1993 till 375 Mkr, vilket är 12 procent högre än fjolåret. Ökningen beror både på prishöj- ningarna och större volymer genom nya agenturer.

Resultatet efter finansiella poster för- bättrades med 63 procent till 34 Mkr beroende på stigande marginaler och oför- ändrade kostnader. Resultatet motsvarar 9 (6) procent av faktureringen.

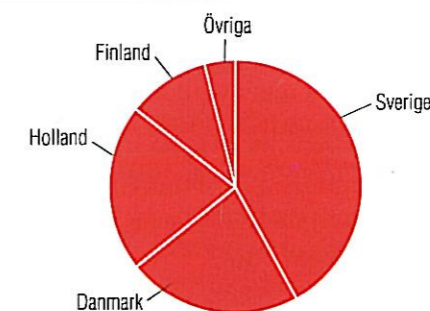
DANMARK

Den danska ekonomin försvagades under året. Flertalet danska Indutradeenheter redovisar stagnerande eller minskade ordervolymer.

Den danska rörelsen består av:

- Colly Company
- Diatom Værktøj
- Granzow
- Linatex

Fakturering per marknad

Granzow och Linatex ingår i Bloch & Andresen. De är verksamma inom områdena tryckluft, pneumatik och reglerteknik respektive konstruktionsplaster och processteknik. Colly arbetar inom filtrering medan Diatom marknadsför produkter inom sammanfogningsteknik samt lim, tätning och smörjning.

Gruppens fakturering i Danmark uppgick 1993 till 184 Mkr jämfört med 156 Mkr 1992. Resultatet efter finansiella poster förbättrades från 20 Mkr till 22 Mkr. Det motsvarar 12 (13) procent av faktureringen.

NEDERLÄNDERNA

I Nederländerna representeras Indutrade genom dotterkoncernen Hitma, som även har en viss försäljning i Belgien, där ett kontor öppnades under året i Bryssel. Hitmas företag verkar inom områdena filter och processteknik samt glas och förpackningsteknik.

Gruppen består av:

- Hitma
- Aluglas
- Brouwers

Den holländska ekonomin har påverkats negativt av utvecklingen i Tyskland. Investeringsviljan har avtagit och många stora investeringsprojekt har skjutits på framtiden. Även om Hitma inte marknadsför investeringsvaror drabbas företaget indirekt genom att efterfrågan på produkter för processteknik minskar. Vidare har ett par stora kunder inom filtrering respektive glasteknik stängt sina inhemska fabriker, vilket lett till ytterligare volymbortfall. För att kompensera den minskande försäljningen har åtgärder genomförts i kostnadsänkande syfte. Dessa får dock full effekt först under 1994.

Hitmas fakturering i svenska kronor ökade med 12 procent till 183 Mkr. Resultatet efter finansiella poster sjönk från 20 Mkr till 19 Mkr, vilket motsvarar 10 procent av faktureringen. Trots tillbakagången ligger resultatet på en tillfredsställande nivå.

FINLAND

På den finska marknaden arbetar Indutrade inom områdena filter och processteknik, verktyg och verkstadsteknik samt tätning och smörjning. Helägda dotterbolag är OY Colly och OY Novatool, medan OY Lining och OY YTM ingår i Bloch & Andresen.

Den finska ekonomin var fortsatt mycket svag under 1993. Trots detta kunde ett par bolag öka sin försäljningsvolym, vilket är ett bevis för produkternas styrka.

Den rådande lågkonjunkturen har lett till en mängd strukturella förändringar i finskt näringsliv. Bland annat har koncentrationen i grossistledet inom VVS ökat drastiskt genom fusioner. Detta kan leda till en temporär volymnedgång för Indutrade i avvaktan på att de nya konstellationerna samordnat sina lager.

Indutrades försäljning i Finland för 1993 blev 86 Mkr, en ökning med 7 procent jämfört med fjolåret. Resultatet efter finansiella poster förbättrades från 11 Mkr 1992 till 13 Mkr. Resultatet motsvarar 15 procent av faktureringen.

UTSIKTER FÖR 1994

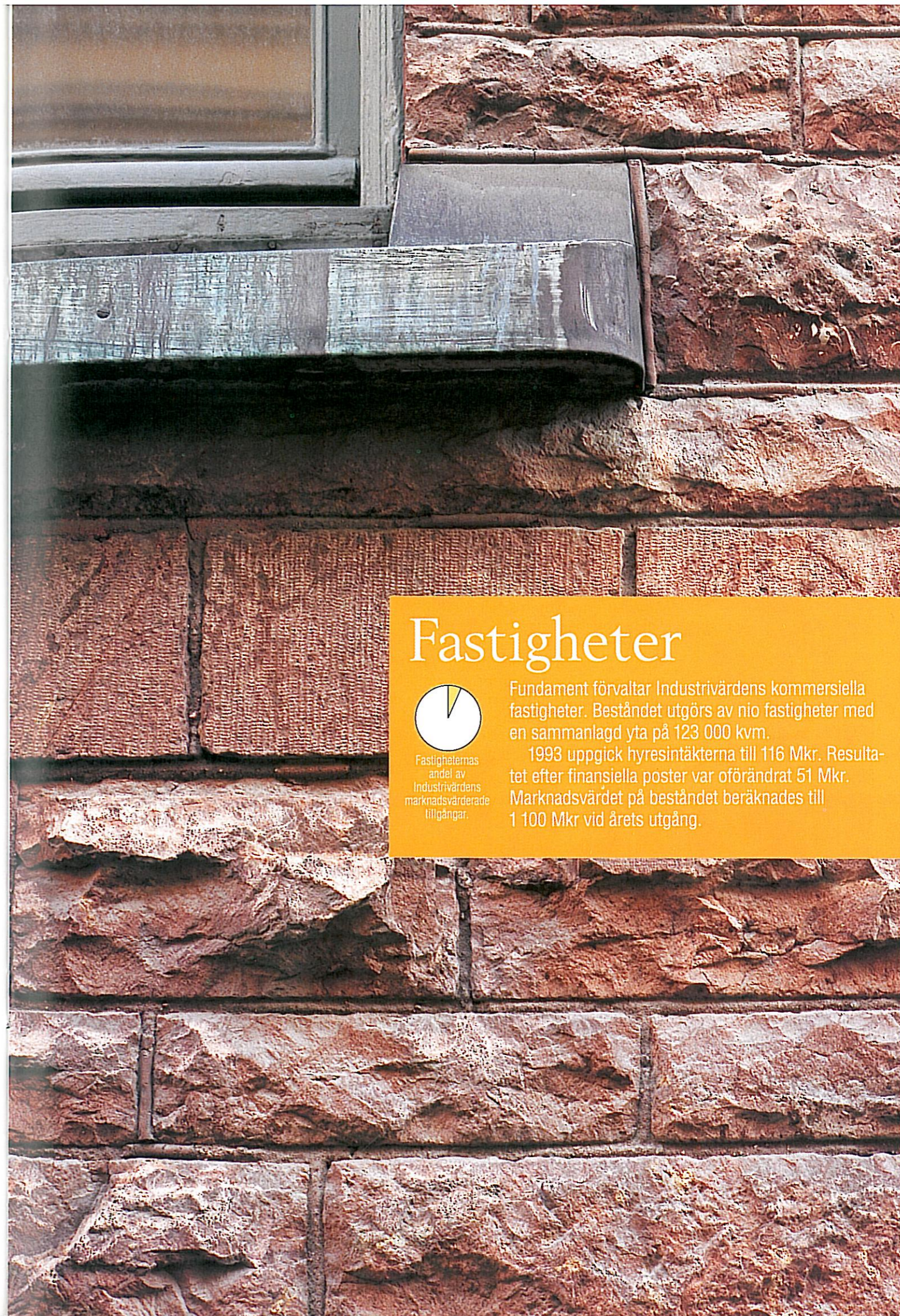
Under hösten 1993 noterades en ökad efterfrågan i den svenska rörelsen, vilket kan vara ett tecken på att den negativa trenden nu kommer att brytas. Det skulle betyda ökade volymer i Sverige under 1994.

I övriga länder finns inte anledning till samma optimism. Nederländerna förutspås försämrad ekonomi med en fördjupning av lågkonjunkturen. För Danmark förutspås en vikande volym för exportindustrin eftersom läget på de viktigaste utlandsmarknaderna försvagas. Sammantaget innebär det att Indutrade förväntar sig en mindre volymökning för 1994 och ett oförändrat eller något bättre resultat.

Gruppens tillväxtstrategi, som innefattar både organisk tillväxt och företagsförvärv, ligger fast och ambitionsnivån är oförändrat hög. Under 1994 kommer nya agenturer att lanseras. Vidare kommer ytterligare resurser att sättas in i sökandet efter kompletterande förvärvsobjekt.

Novums nya kompakta och portabla jordfelsbrytare är marknadens minsta. Den har därför sin givna plats i varje verktygslåda för att användas i alla sammanhang där elsäkerheten är nedsatt, som i trädgården, garaget, husvagnen, fritidsbåten etc.

Fastigheter

Fastigheternas andel av Industrivärdens marknadsvärderade tillgångar.

Fundament förvaltar Industrivärdens kommersiella fastigheter. Beståndet utgörs av nio fastigheter med en sammanlagd yta på 123 000 kvm.

1993 uppgick hyresintäkterna till 116 Mkr. Resultatet efter finansiella poster var oförändrat 51 Mkr. Marknadsvärdet på beståndet beräknades till 1 100 Mkr vid årets utgång.

Fundament

Per Wärnegård, VD.

Styrelse: Carl-Olof By (ordf),
Sven Hamberg, Per Jungkvist, Clas
Reuterskiöld och Per Wärnegård (VD).

FUNDAMENT FÖRVALTAR NIO VÄLBELÄGNA FASTIGHETER MED HÖG STANDARD I STORSTADSREGIONER. FEM LIGGER I STOCKHOLM, TVÅ I SOLNA OCH EN I VARDERA KARLSTAD OCH MALMÖ. AV DEN SAMMANLAGDA YTAN PÅ 123 000 KVM ÄR 99 PROCENT KOMMERSIELLA LOKALER.

1993 skedde inga förändringar i fastighetsbeståndets sammansättning. Det pressade uthyrningsläget fortsatte under året. Om- och utflyttning av hyresgäster var ringa liksom närmast föregående år. Detta innebär fortsatt låga kostnader för reparation och ombyggnad.

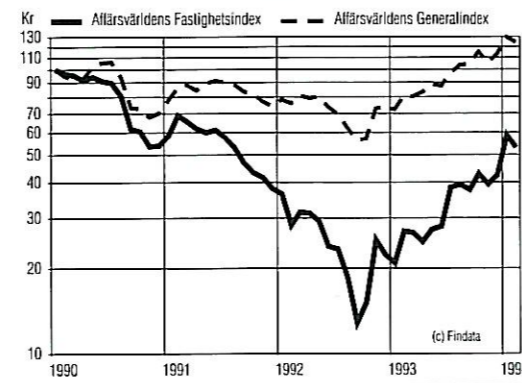
Till större pågående reparationsprojekt hör en ombyggnad av ett 25-tal hissar i fastigheterna Nöten 4 och Päronet 8 i Solna, som beräknas vara klar under första halvåret 1994. I fastigheten Diana 2 i Gamla Stan i Stockholm byggdes entrén om samtidigt som en intern varuhiss är under installation för att underlätta den där bedrivna restaurangverksamheten. Arbetet kräver stor varsamhet eftersom både grund och delar av byggnaden är från 1600-talet.

MARKNADEN

Det råder fortfarande stort överskott på kommersiella lokaler i de områden där Fundaments fastigheter är belägna, vilket innebär press på hyresnivån. Det förefaller som om "flyttströmmen" från Stockholms innerstad har upphört. Under andra halvan av 1993 noterades en viss ökning av efterfrågan.

Fastighetsbolag ägda av svenska banker har under de senaste åren blivit förvaltare av stora bestånd. Deras agerande har prä-

Fastighetsbranschens utveckling jämfört med generalindex

Efter börsens dramatiska nedvärdering av fastighets- och byggbolag, som inleddes 1990, kom en vändning under sista kvartalet 1992. Därefter har dessa bolag följt den genomsnittliga kursutvecklingen. Den kraftiga omvärderingen illustreras av att 100 kronor placerade i en genomsnittlig fastighetsaktie i början av 1990 värderades som lägst till 11 kronor för att i slutet av 1993 vara uppe i 42 kronor. Motsvarande värden för placerade 100 kronor i en genomsnittlig börsaktie var 100, respektive 51 och 113 kronor.

lats av strategin att behålla och strukturera om för att i ett gynnsammare marknadsläge kunna avyttra större enheter. Det uppdämda säljbehovet kommer med stor sannolikhet att dämpa tillväxten i fastighetspriser och -värden i flera år framöver.

Den största aktiviteten när det gäller överlåtelser skedde inom området bostadsfastigheter. Många bedömare förutspår en god hyresutveckling för centralt belägna hyresbostäder.

Fastighetsbranschen har de senaste åren genomgått en omfattande strukturering till följd av fusioner, konkurser och rekonstruktioner av företag och grupper av företag. Stabiliseringen på marknaden och den sjunkande räntan har verksamt bidragit till att börsen värderat upp de kvarvarande bygg- och fastighetsbolagen under 1993.

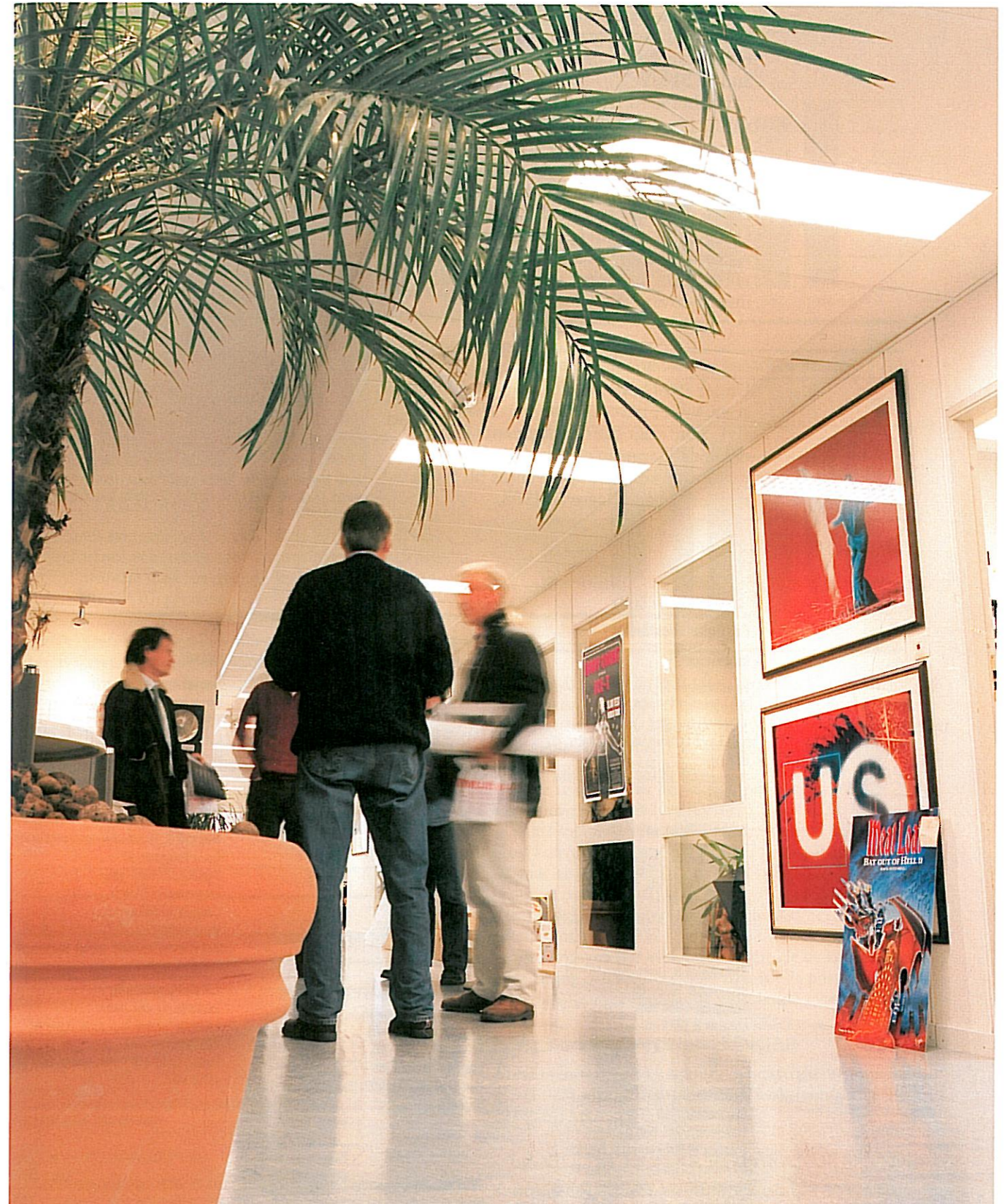
RESULTAT OCH VÄRDERING

Fundaments hyresintäkter för 1993 blev 116 Mkr, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med fjolåret. Främsta orsaken härtill är avvecklingen av fastighetsskatten, som för Fundaments del innebär cirka 14 Mkr.

Resultatet efter avskrivningar uppgick till 82 (89) Mkr. Försämringen av driftsnettot uppvägs av en lika stor förbät-

Fundament i sammandrag

Mkr	1993	1992	1991	1990	1989
Hyresintäkter	116	133	123	112	102
Resultat före avskrivningar	94	101	83	73	79
Resultat efter avskrivningar	82	89	70	61	67
Resultat efter finansiella poster	51	51	28	10	20
Fastigheternas marknadsvärde reducerat med beläning	760	900	860	1 220	1 475

Skivbolaget Virgin Records är en av hyresgästerna i kvarteret Nöten i Solna utanför Stockholm.

Förvaltningsberättelse

ring av finansnettot beroende på minskad skuldbörda och lägre räntenivå. Resultatet efter finansiella poster blev därmed förändrat 51 Mkr.

I likhet med 1992 har någon extern värdering av beståndet inte skett. En avkastningsvärdering efter 8 procent ger ett fastighetsvärde på 1 100 (1 300) Mkr. En förändring med en procentenhet påverkar det beräknade värdet med cirka 150 Mkr. Det bokförda värdet är 650 Mkr. Beläningen uppgår till 335 (401) Mkr, vilket motsvarar 29 procent av det beräknade marknadsvärdet.

UTSIKTER FÖR 1994

Under 1994 bedöms efterfrågan på lokaler stiga, vilket påverkar hyresnivåerna positivt. Samtidigt ökar Fundaments kostnader för reparation och underhåll varför resultatet sammantaget väntas bli i nivå med eller något lägre än 1993.

Under året restaurerades Gesällens affärslokal i fastigheten Havssvalget 17, Storgatan 10 i Stockholm. Det unika glastaket återställdes i originalutförande.

Fastighetsbeståndet

STOCKHOLM

Havssvalget 17, Storgatan 10.
Byggnadsår 1905–06.
Tomtareal 610 kvm.
Lokalarea 2 147 kvm varav bostäder 622 kvm.
Hyresintäkter 3,3 Mkr, taxeringsvärde 11,6 Mkr.

Diana 2, Brunngränd 2–4,
Nygränd 1–3.
Byggnadsår 1600–1700-talen.
Tomtareal 690 kvm.
Lokalarea 3 171 kvm.
Hyresintäkter 2,3 Mkr, taxeringsvärde 18,6 Mkr.

Storseglet 3, Bryggvägen 16–18.
Byggnadsår 1985–86.
Tomtareal 4 554 kvm.
Lokalarea 8 327 kvm.
Hyresintäkter 17,3 Mkr, taxeringsvärde 31,0 Mkr.

Åsnen 2, Sköntorpsvägen 27–31.
Byggnadsår 1958–60.
Tomtareal 5 245 kvm (tomträtt).
Lokalarea 13 301 kvm varav bostäder 80 kvm.
Hyresintäkter 6,7 Mkr, taxeringsvärde 20,8 Mkr.

Sandberget 2 o 7, Luntmakargatan 94–96.
Byggnadsår 1905–10.
Tomtareal 856 kvm.
Lokalarea 2 121 kvm varav bostäder 221 kvm.
Hyresintäkter 2,7 Mkr, taxeringsvärde 9,7 Mkr.

SOLNA

Nöten 4, Albygatan 111–115,
Tritonvägen 17–27.
Byggnadsår 1971–74.
Tomtareal 13 996 kvm.
Lokalarea 58 586 kvm.
Hyresintäkter 53,9 Mkr, taxeringsvärde 203,0 Mkr.

Pärnet 8, Albygatan 108–110, Kortagatan 2–12, Torggatan 5–9.
Byggnadsår 1976–78.
Tomtareal 6 727 kvm.
Lokalarea 23 522 kvm.
Hyresintäkter 20,8 Mkr, taxeringsvärde 89,0 Mkr.

1988 års allmänna fastighetstaxering ligger till grund för redovisade taxeringsvärden. I förekommande fall har taxeringsvärdena justerats efter ombyggnader.

MALMÖ

Domarringen 1, Boplatsgatan 2.
Byggnadsår 1976, 1983.
Tomtareal 12 127 kvm.
Lokalarea 1 655 kvm.
Hyresintäkter 0,6 Mkr, taxeringsvärde 3,2 Mkr.

KARLSTAD

Negern 2, Norra Strandgatan 9,
Östra Torggatan 20.
Byggnadsår 1983–90.
Tomtareal 2 482 kvm.
Lokalarea 10 580 kvm.
Hyresintäkter 8,5 Mkr, taxeringsvärde 31,0 Mkr.

Totalt Fundament,
tomtareal 47 287 kvm.
Lokalarea 123 410 kvm varav bostäder 923 kvm.
Hyresintäkter 116,1 Mkr, taxeringsvärde 417,8 Mkr.

Styrelsen och verkställande direktören för AB Industrivärden får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 1993.

KONCERNEN

I början av året fusionerades Investment AB Bahco och AB Nils Dacke med moderbolaget AB Industrivärden. I överensstämmelse med den koncentrationsstrategi som formulerades i början av 1992 i samband med bildandet av industrigruppen Inductus – industribolagen från Bahco och Dacke – avyttrades fyra av gruppens mindre företag.

Av den omstruktureringsreserv på 112 Mkr som avsattes vid värderingen av förvärvsbalansen i Bahco 1992 kvarstod vid årsskiftet 1993/94 48 Mkr, efter planmässig upplösning av 64 Mkr mot kostnader för avveckling av produktionsenheter i Elitfönster och avyttring av det tyska hydraulikföretaget Kracht.

Floras Kulle AB – helägt dotterbolag till AB Industrivärden efter fusionen med Bahco – avyttrade samtliga A-aktier i Fermenta svarande mot 9,6 procent av kapitalet och 48,7 procent av rösttalet.

FAKTURERING OCH RESULTAT

Koncernens fakturering uppgick till 11 879 (10 948) Mkr. För jämförbara enheter ökade faktureringen med 15 procent i jämförelse med föregående år. Utlandsfaktureringen uppgick till 76 (70) procent.

Rörelseresultatet före avskrivningar ökade i jämförelse med föregående år med 219 Mkr till 1 521 (1 302) Mkr och efter avskrivningar med 116 Mkr till 794 (678) Mkr.

Utdelningarna från börsportföljen minskade under 1993

Fakturering

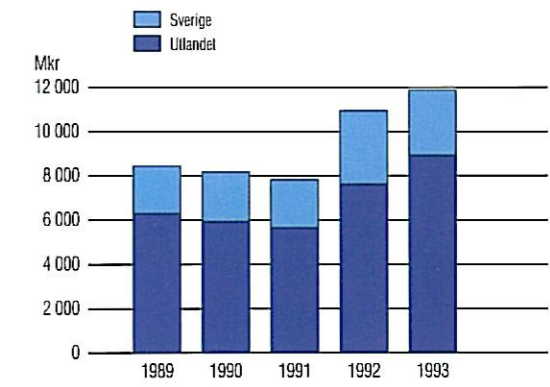
Mkr	1993	1992
PLM	7 208	6 196
Inductus	3 701	3 861
Indutrade	829	730
Fundament	116	133
Övrigt, netto	25	28
	11 879	10 948

Resultat efter finansiella poster

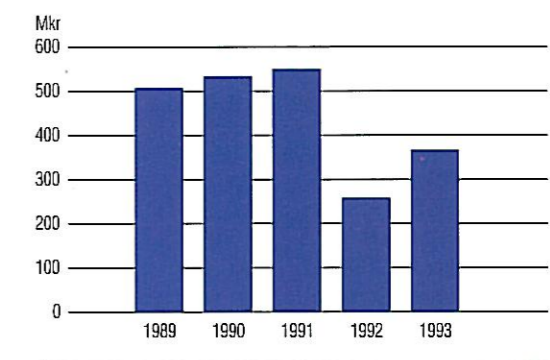
Mkr	1993	1992
PLM	82	220
Inductus	283	128
Indutrade	61	33
Fundament	51	51
Börsaktieutdelningar	165	213
Övrigt, netto	-276	-387
Resultat efter finansnetto	366	258

Resultat av börsaktieförsäljningar	498	-29
KVB-ränta	-53	-90
Resultat efter börsaktieförsäljningar och KVB-ränta	811	139

Koncernens fakturering

Koncernens resultat efter finansiella poster

med 48 Mkr till 165 (213) Mkr. I huvudsak lägre räntor och en minskad genomsnittlig upplåningsvolym förbättrade räntenettet med 40 Mkr till 612 (651) Mkr. Resultatet efter finansiella poster men före aktieförsäljningar uppgick därefter till 366 (258) Mkr.

Efter resultatet av börsaktieförsäljningar +498 (-29) Mkr, blev resultatet före KVB-ränta 864 (229) Mkr.

Räntekostnaden för KVB-lån uppgick till 53 (90) Mkr, efter konvertering under 1993 och fram till och med 20 januari 1994 av 4 623 720 KVB till aktier. Efter extraordinära poster 0 (+8) Mkr, skatt -55 (+16) Mkr och minoritetsandelar -4 (-5) Mkr, redovisas en nettovinst för räkenskapsåret på 752 (158) Mkr.

Fördelningen per verksamhetsområde av koncernens fakturering och resultat efter finansiella poster och börsaktieförsäljningar framgår av vidstående tabeller.

INVESTERINGAR

Årets investeringar i maskiner och fastigheter uppgick till 475 (1 023) Mkr och de planliga avskrivningarna till 727 (624) Mkr.

LIKVIDITET OCH RÄNTEBÄRANDE SKULDER

Koncernens likvida medel uppgick till 776 (591) Mkr. Räntebärande skulder uppgick till 6 492 (7 343) Mkr, varav pensionsskulder 557 (646) Mkr. Av de räntebärande skul-

derna var 2 621 (2 183) Mkr långfristiga lån, varav 883 (928) Mkr utnyttjad checkräkningskredit.

BALANSOMSLUTNING OCH SOLIDITET

Koncernens balansomslutning minskade med 538 Mkr till 14 192 Mkr, vilket i huvudsak förklaras av de avyttringar av börsnoterade aktier och dotterbolag som genomförts under året. Den synliga soliditeten uppgick till 36 (31) procent och den justerade soliditeten, som inkluderar övervärden i börsaktier och fastigheter, uppgick till 57 (44) procent.

PERSONAL

Medelantalet anställda i koncernen uppgick till 10 325 (11 737), varav i utlandet 6 270 (6 910). Av minskningen i medelantalet anställda var 793 hänförliga till företag som avyttrats under året. Uppgifter om fördelning av antal anställda och utbetalade löner samt ersättningar med mera till verkställande direktören och styrelsens ordförande framgår av bokslutskommentarens not 13.

BÖRSPORTFÖLJEN

Värdet på börsportföljen uppgick vid årets utgång till 10 048 (6 513) Mkr. Den dolda reserven var 6 438 (2 607) Mkr. Under 1993 förvärvades börsaktier för 445 (90) Mkr. Försäljningarna uppgick till 1 231 (664) Mkr. Netto avyttrades således aktier för 786 (574) Mkr.

Justerat för köp och försäljningar steg portföljvärdet under året med 66 procent. Generalindex ökade under samma tid med 54 procent.

Utdelningsintäkterna uppgick till 165 (213) Mkr. Det lägre utfallet förklaras i huvudsak av inställd utdelning i Handelsbanken och sänkt utdelning i Skanska. Resultatet av aktieförsäljningarna ur börsportföljen uppgick till +498 (-29) Mkr.

Större köp av aktier utgjordes av 700 000 Handelsbanken A och 400 000 Skanska A.

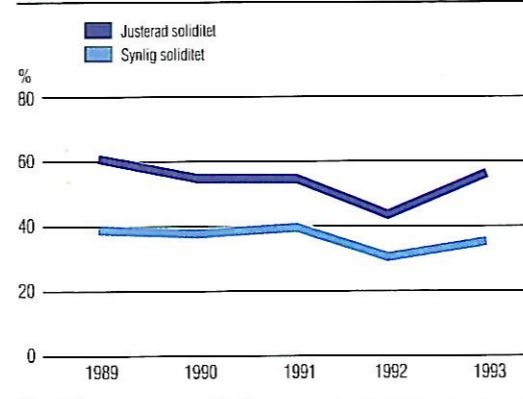
I Handelsbankens nyemission tecknades 4 656 500 Handelsbanken A. I SCAs nyemission, där A-aktieägare erbjuds att välja att teckna A- eller B-aktier, tecknades 607 000 SCA A, vilket motsvarade nettolikviden vid försäljning av nytecknade B-aktier och B-teckningsrätter.

Större aktieförsäljningar utgjordes av 2 368 897 Industrivärden C, 1 215 000 Ericsson B, 1 151 812 SCA B och 5 miljoner nominellt i SCA ECU-konvertibler, 307 000 Euroc B samt 113 918 Volvo A och B.

De avyttrade Industrivärdenaktierna avsåg den post aktier och KVB som tillfördes portföljen vid förvärvet av Investment AB Bahco i början av 1992. I posten ingående A-aktier och KVB omvandlades till C-aktier före och i samband med försäljningen.

I den ingående balansen 1993 nedjusterades de koncernbokförda värdena till moderbolagets värden på samtliga aktieslag som tillfördes moderbolagets börsportfölj genom fusion i början av året med Investment AB Bahco. Innehavet i den egna aktien, som avyttrades i september och oktober, nedvärderades inte. Nedskrivningarna gjordes mot uppskrivning av koncernbokfört värde på SCA A-

Koncernens soliditet

aktien. Därmed kom koncernens bokförda värden att överensstämma med moderbolagets så när som på A-aktierna i SCA (se bokslutskommentarens not 6).

INDUSTRIRÖRELSEN

PLMs fakturering uppgick till 7 208 (6 196) Mkr och resultatet efter finansiella poster blev 82 (220) Mkr.

Det försämrade utfallet är i stor utsträckning hänförligt till Beverage Can-divisionen. Under sensommaren och hösten 1992 inträdde en dramatisk försämring på den europeiska marknaden för dryckesburkar. Den tyska miljödebatten, lägre marknadstillväxt än förväntat och tillkommande ny produktionskapacitet bidrog sammantaget till en kraftig överkapacitet på marknaden, vilken i sin tur ledde till en intensiv priskonkurrens. De – helt otillräckliga – prisnivåer som då etablerades bildade utgångspunkt då priserna för 1993 års leveranser fastställdes.

Trots en icke oväsentlig volymökning kombinerad med kraftfulla åtgärder i syfte att anpassa kostnader och kapacitet försämrades Beverage Can-divisionens resultat till en förlust efter avskrivningar på -32 (69) Mkr.

Marknaden för dryckesburkar i Europa har under 1993 åter varit i tillväxt samtidigt som en icke oväsentlig reduktion i produktionskapacitet skett. En fortsatt tillväxt skapar tillsammans med vissa prishöjningar förutsättningar för en kraftig återhämtning under 1994.

Glass-divisionen redovisar ett resultat i nivå med föregående år. Viss överkapacitet och pressade priser kunde emellertid till stor del kompenseras med ett omfattande rationaliseringsprogram och satsning på en breddning av produktprogrammet med bland annat ny ytbehandlings-teknik.

Efter en tillfällig nedgång i resultatet 1992 uppnådde Food Can-divisionen ett förbättrat resultat på samma goda nivå som kännetecknat tidigare år. En framgångsrik lansering av de återfyllningsbara PET-flaskorna i Norden bidrog till en kraftig förbättring av resultatet under 1993 för Plastics-divisionen.

PLMs investeringar i anläggningar uppgick till 343 (842) Mkr och planliga avskrivningar till 529 (396) Mkr.

Inductus fakturering uppgick till 3 701 Mkr, en ökning med 13 procent sedan hänsyn tagits till bolag som avyttrats

under året. Resultatet efter finansiella poster blev 283 Mkr, mer än en fördubbling jämfört med fjolårets 128 Mkr.

Resultatförbättringen är en följd av den kapacitetsanpassning som har genomförts i flera av bolagen, samt av att utlandsförsäljningen gynnats av det förbättrade konkurrensläget efter den svenska kronans kraftiga försvagning.

Vid årets början bestod Inductus av tolv företag från Bahcos och Dackes tidigare industrirörelser. Under perioden har antalet företag reducerats till åtta efter avyttring av Karnergruppen (klädhängare av plast), Dacke Hydraulik (industriell och mobil hydraulik), Kracht i Tyskland (industrihydraulik) och Strömsholmen (gasfjädrar). De avyttrade företagen hade under 1992 en fakturering på 600 Mkr och ett resultat efter finansiella poster på 18 Mkr.

Dörrautomatikföretaget Besam har haft en fortsatt mycket god utveckling och redovisar tillsammans med övriga företag med en hög andel internationell försäljning (Isaberg, Rapid, Thorsman och Mont Blanc) en stark resultatökning i jämförelse med föregående år. Elitfönster har efter genomförd anpassning av verksamheten till minskade affärsvolymerna kraftigt förbättrat sitt resultat och redovisar ett mindre överskott. Resultaten för Wibe och Hydraulto är sämre än föregående år.

Besam har i juni förvärvat den franska dörrautomatikverkaren Faiveley Automatismes. Genom förvärvet stärkte Besam sin position på den franska marknaden. Faiveley hade 1993 en omsättning på 138 Mkr och cirka 100 anställda.

Inductus investeringar i anläggningar uppgick till 109 (160) Mkr och planliga avskrivningar till 155 (178) Mkr.

HANDELSRÖRELSEN

Indutrades verksamhet avser handel med importerade industriella komponenter i Sverige, Danmark, Finland, Holland och Belgien. Rena konsumentprodukter förekommer i viss utsträckning medan inslaget av investeringsvaror är obetydligt.

Faktureringen uppgick till 829 (730) Mkr, en ökning med 14 procent i jämförelse med föregående år. Under hösten 1993 förbättrades orderingången främst till svenska exportföretag. Utvecklingen i Holland, Danmark och Finland var fortsatt dämpad.

En högre rörelsemarginal i Sverige och fortsatta kostnadsanpassningar i flera av de utländska bolagen ökade resultatet under 1993 med 28 Mkr till 61 Mkr.

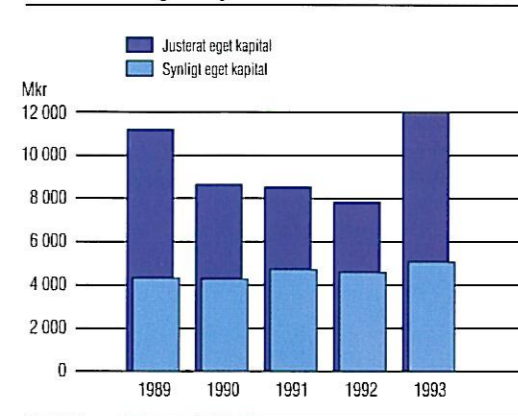
Indutrade har under året investerat 14 (14) Mkr i anläggningar.

FASTIGHETSRORELSEN

Fundament förvaltar Industrivärden kommersiella fastigheter. Beståndet omfattar nio fastigheter med en sammanlagd yta på 123 000 kvm.

Hyresintäkterna för 1993 uppgick till 116 (133) Mkr. Främsta förklaringen till de lägre hyresintäkterna är avvecklingen av fastighetsskatten för kommersiella lokaler med 14 Mkr. Resultatet före avskrivningar och finansnetto

Koncernens eget kapital

uppgick till 94 (101) Mkr. Lägre finansiella kostnader till följd av minskad skuldbörda och lägre räntenivå innebar ett oförändrat resultat efter finansiella poster på 51 (51) Mkr.

MODERBOLAGET

Moderbolaget Industrivärden förvaltar koncernens portfölj av börsnoterade aktier och dotterbolagsaktier.

Moderbolaget avyttrade under 1993 samtliga aktier i de helägda dotterbolagen Karner, Dacke Hydraulik, Strömsholmen och Kracht samt i de delägda bolagen East Capital och FV Fastighetsvärden. Vidare fusionerades Investment AB Bahco och AB Nils Dacke med moderbolaget i början av året. Nettoeffekten av avyttringar och fusioner blev ett mindre underskott som redovisats bland extraordinära poster. Aktieägartillskott har lämnats till Besam, Isaberg och Wibe med sammanlagt 83 Mkr.

Moderbolagets utdelningsintäkter uppgick till 187 (275) Mkr, varav från börsnoterade aktier 162 (164) Mkr. Efter ett positivt finansiellt netto på 115 (95) Mkr och förvaltningskostnader på 33 (34) Mkr blev resultatet före aktieförsäljningar och KVB-ränta ett överskott på 269 (336) Mkr.

Resultatet av börsaktieförsäljningar blev +657 (-7) Mkr. Efter kostnader för KVB-ränta 53 (90) Mkr och nettot av extraordinära poster -2 (+599) Mkr – vinster vid avyttring av dotterbolag och kostnader för fusion av dotterbolag med moderbolaget – uppgick resultatet före skatt till 871 (838) Mkr. Efter skatt 0 (+27) Mkr redovisas årets nettovinst till 871 (865) Mkr.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

PLM har i början av 1994 avyttrat sina metallförpackningsverksamheter i Odense och Lysekil – Food Can-divisionen – till det danska företaget Glud & Marstrand A/S. Food Can-divisionen hade 1993 en fakturering på 1 005 Mkr och ett resultat efter finansnetto på 67 Mkr. PLM blir samtidigt ny ägare till 20 procent av aktierna i Glud & Marstrand A/S.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	1993	1992
Fakturerad försäljning		11 879,2	10 948,2
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader		-10 358,2	-9 646,4
Rörelseresultat före avskrivningar		1 521,0	1 301,8
Avskrivningar enligt plan	1	-727,2	-624,2
Rörelseresultat efter avskrivningar		793,8	677,6
Finansiella intäkter och kostnader			
Utdelningsintäkter		165,1	213,1
Ränteintäkter		60,7	104,7
Räntekostnader		-672,4	-755,9
Övriga finansiella poster		18,7	18,5
Resultat efter finansiella poster		365,9	258,0
Resultat av börsaktieförsäljningar		497,7	-29,2
KVB-ränta	2	-53,1	-90,0
Resultat före extraordinära poster		810,5	138,8
Extraordinära intäkter och kostnader	3	0	8,4
Resultat före skatt och minoritetsandelar		810,5	147,2
Skatt	4	-55,0	16,1
Minoritetsandelar	5	-4,0	-5,2
ÅRETS RESULTAT		751,5	158,1

Inductus har avytttrat samtliga aktier i Mont Blanc, som tillverkar och säljer lasthållare för personbilar. Företaget hade 1993 en fakturering på 129 Mkr och ett resultat efter finansiella poster på 20 Mkr.

PLM har förvärvat samtliga aktier i det österrikiska dryckesburksföretaget Austria Dosen AG. Austria Dosen hade 1993 en fakturering på drygt 300 Mkr och 135 anställda. Årsproduktionen 1993 av aluminiumburkar var

cirka 500 miljoner. Genom förvärvet stärker PLM sin marknadsposition i Centraleuropa och får samtidigt ett brohuvud till de nya marknaderna i Östeuropa.

I februari 1994 har köpoptioner utnyttjats för förvärv av 2 500 000 A-aktier i SSAB för 170 kronor per aktie. Industrivärdens innehav motsvarar 7,8 procent av kapitalet och 10,3 procent av röstetalet i SSAB (efter konvertering).

Förslag till vinstdisposition

Det enligt koncernbalansräkningen fria egna kapitalet uppgår till 3 005,3 Mkr, varav 751,5 Mkr utgör årets resultat. Härifrån avgår föreslagna avsättningar till bundna reserver med 0 Mkr.

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	3 794,0 Mkr
Årets resultat	870,6 Mkr
	<u>4 664,6 Mkr</u>

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 9:00 kronor per aktie eller tillhoppa	384,1 Mkr
I ny räkning överföres	4 280,5 Mkr
	<u>4 664,6 Mkr</u>

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, finansieringsanalyser och bokslutskommentarer.

Stockholm den 3 mars 1994

Bo Rydin	Tom Hedelius	Stig Ramel
Börje Rudewald	Marcus Storch	Sven Söderberg
	Carl-Erik Feinsilber	
	<i>Verkställande direktör</i>	

Vår revisionsberättelse har avgivits den 17 mars 1994

Bertil Edlund	Ulf Pernvi
<i>Auktoriserad revisor</i>	<i>Auktoriserad revisor</i>

Koncernens och moderbolagets finansieringsanalyser

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	1993	1992	1993	1992
Tillförda medel				
Resultat före skatt och minoritetsandelar	810,5	147,2	870,6	838,0
Avskrivningar som belastat detta resultat	727,2	624,2	0,2	0,2
Realisationsvinster/förluster på aktier (-/+)	-497,7	12,5	-656,8	7,1
Skatter	-55,0	16,1		26,9
Utdelning till aktieägare	-304,3	-304,2	-304,3	-304,2
Övrigt	39,4	8,1	-105,1	-599,2
	720,1	503,9	-195,4	-31,2
Förändring av rörelsekapital				
Ökning/minskning av likvida medel (-/+)	-185,0	574,4	-80,6	-21,1
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar (-/+)	-121,2	217,6	1 727,7	1 491,7
Ökning/minskning av varulager (-/+)	224,2	-312,3		
Ökning/minskning av kortfristiga skulder (+/-)	-1 288,9	1 537,8	-2 621,8	3 076,8
Balanskoncernens ingående balans vid förvärv		-1 012,0		
	-1 370,9	1 005,5	-974,7	4 547,4
Förändring av anläggningstillgångar				
Investeringar i aktier och andelar	-445,0	-97,3	-445,0	-3 810,8
Försäljningar av aktier och andelar	1 312,1	664,4	1 492,2	3 860,4
Investeringar i anläggningar	-474,5	-1 023,8	-0,1	-0,1
Kursdifferenser i anläggningar	-321,8	-369,7		
Övriga förändringar	297,2	21,3	-140,6	
Balanskoncernens ingående balans vid förvärv		-1 170,8		
	368,0	-1 975,9	906,5	49,5
ÖVER/UNDERSKOTT ATT FINANSIERA (+/-)	-282,8	-466,5	-263,6	4 565,7
Förändring i finansiering				
Ökning/minskning av långfristiga fordringar (-/+)	22,3	87,7	-4,3	-4 007,6
Ökning/minskning av långfristiga skulder (+/-)	179,2	102,6	186,6	-559,3
Nyemission och konvertering	81,3	1,2	81,3	1,2
Balanskoncernens ingående balans vid förvärv		275,0		
FINANSIERING	282,8	466,5	263,6	-4 565,7

Bokslutskommentarer

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar, förutom moderbolaget, samtliga bolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av rösttalet. Industrivärden följer fr o m 1992 Redovisningsrådets rekommendationer avseende koncernredovisning.

Koncernens balansräkning upprättas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att moderbolagets anskaffningsvärden för aktier i dotterbolag elimineras mot dotterbolagens vid förvärvstillfället egna kapital. Endast resultat som uppkommit efter förvärvstillfället ingår således i koncernens eget kapital. Det egna kapitalet i det förvärvade dotterbolaget bestäms utifrån en marknadsvärdering av tillgångar och skulder vid förvärvstillfället. Om så erfordras görs vid förvärvstillfället en avsättning till en reserv för framtida kostnader för omorganisation och personalminskningar i den förvärvade verksamheten (s k omstruktureringsreserv). I de fall anskaffningsvärdet för aktier i dotterbolag överstiger det förvärvade egna kapitalet enligt ovan har mellanskillnaden (övervärdet) redovisats som goodwillpost i balansräkningen. Goodwill skrivs i koncernen av på tio år.

I koncernbokslutet redovisas inte bokslutsdispositioner. Den latent skattedelen av bokslutsdispositionen redovisas som skattekostnad och den resterande delen som årets resultat. Till följd av detta bortfaller också balansräkningens obeskattade reserver. Skattedelen av de obeskattade reserverna redovisas som latent skatt och resterande del som bundna reserver i balansräkningen beräknad med den skattesats som gäller i respektive land. Minoritetsandelar redovisas också enligt rekommendationen med följd att minoritetens andel av årets resultat redovisas efter skatt.

Omräkning av utländska dotterföretag

Utländska dotterföretags tillgångar och skulder omräknas till svensk valuta efter balansdagens valutakurser. Resultaträkningarna i utländska bolag omräknas till genomsnittskurs. Omräkningsdifferensen förs direkt till eget kapital och påverkar inte årets resultat. För att minska koncernens valutaexponering görs s k hedging av eget kapital i utländska dotterbolag genom lån och terminsaffärer i utländska valutor. I koncernredovisningen kvittas kursdifferenserna på terminskontrakten mot de omräkningsdifferenser som uppstår i de utländska bolagens eget kapital.

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Om fordran eller skuld är säkrad, värderas den till den säkrade kursen.

Orealiserade kursvinster och kursförluster har resultatförts.

Orealiserade kursvinster på långfristiga fordringar/skulder avsätts till valutakursreserv. Detta efter att erforderlig kvittning gjorts.

Varulager

Koncernens varulager är värderat enligt lägsta värdets princip.

Avskrivningar

Avskrivningar på maskiners och inventariers anskaffningsvärden har gjorts enligt plan. Avskrivningssatserna har baserats på beräknade ekonomiska livslängder. Anläggningstillgångar har i regel avskrivits med skattemässigt högsta tillåtna belopp.

Definition av begrepp och nyckeltal

Substansvärde: Tillgångarnas bokförda nettovärden med tillägg för dolda reserver i börsaktier, aktier i dotterbolag och förvaltningsfastigheter (latent skatt ej avdragen).

Dolda reserver: Skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde i börsnoterade aktier och förvaltningsfastigheter.

Investeringar i anläggningar: Investeringsutgifter som aktiveras i befintliga enheters balansräkningar.

Räntabilitet på sysselsatt kapital: Resultat efter avskrivningar och ränteutgifter samt utdelningar satt i förhållande till genomsnittliga totala tillgångar minskade med genomsnittliga räntefria skulder.

Direktavkastning: Utdelning på aktie satt i relation till A-aktiens kurs per 31 december.

Synligt eget kapital: Redovisat eget kapital och KVB-lån.

Justerat eget kapital: Synligt eget kapital och dolda reserver.

Synlig soliditet: Synligt eget kapital och minoritetens andel satt i förhållande till totala tillgångar.

Justerad soliditet: Synligt eget kapital och minoritetens andel

samt dolda reserver satt i förhållande till totala tillgångar och dolda reserver.

Vinst per aktie:

Vinst per aktie för åren 1989–90

Koncernens vinst per aktie har framräknats med utgångspunkt från två resultatbegrepp, "resultat efter finansiella poster" och "resultat efter aktieförsäljningar och extraordinära poster". Från dessa resultatnivåer dras minoritetens andel av resultatet bort. De sålunda beräknade resultatnivåerna belastas med schablonskatt respektive full skatt. Schablonskatten har beräknats som 30 procent av det resultat som ligger som underlag till beräkningen, justerat med skattefria utdelningsintäkter. Full skatt beräknas som redovisade skattekostnader med tillägg för den latent skattekostnad som uppkommer som en följd av årets bokslutsdispositioner.

Vinst per aktie för åren 1991–93

Koncernens vinst per aktie har framräknats med utgångspunkt från två resultatbegrepp, "resultat efter finansiella poster" och "resultat efter aktieförsäljningar och extraordinära poster". Från dessa resultatnivåer dras minoritetens andel av resultatet bort.

De sålunda beräknade resultatnivåerna belastas med schablon-skatt respektive full skatt. Schablonskatten har beräknats som 30 procent av det resultat som ligger som underlag till beräkningen ökad med den s k schablonintäkten (som uppgår till 2 procent av summan vid årets ingång av dagsvärdet för moderbolagets innehav av marknadsnoterade aktier samt justerat eget kapital för övriga innehav, främst dotterbolag) och reducerad med moderbolagets beräknade utdelning avseende verksamhetsåret. Skattefria vinster på aktieförsäljningar har också från-

Effekter av ändrade valutakurser

Koncernens struktur

Industrivärdenkoncernens industri- och handelsrörelse består av såväl svenska bolag med handel till och från Sverige som utländska bolag med handel över sina lokala gränser.

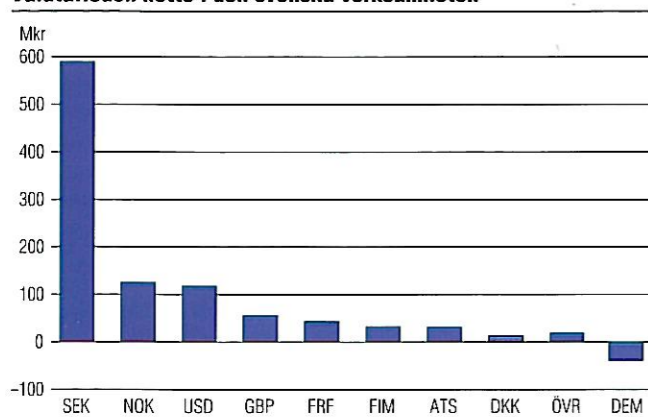
Industrivärdenkoncernens fakturering fördelar sig på Sverige till 24 procent, övriga Europa till 71 procent och övriga världen till 5 procent medan andelen anställda är geografiskt fördelade till Sverige med 39 procent, övriga Europa med 59 procent och övriga världen med 2 procent.

Under 1993 var exporten från Sverige cirka 2 000 Mkr, vilken till cirka 60 procent fakturerades i lokal valuta. I de fall faktureringen var i svenska kronor är priserna satta efter prisbildningen på respektive marknad. Samma förhållanden gäller koncernens import till Sverige som var cirka 1 000 Mkr 1993, varav cirka 80 procent fakturerades i lokala valutor. De utländska dotterbolagen fakturerar huvuddelen av sin försäljning på sina lokala marknader.

Betalningsflöden

I och med att den svenska delen av koncernen har en relativt omfattande handel med utlandet är den svenska kronans relativa styrka gentemot omvärldens valutor av vikt för koncernens resultat. Valutaflödena till och från Sverige 1993 beskrivs i diagrammet nedan.

Valutaflödena netto i den svenska verksamheten

dragits beräkningsunderlaget. Full skatt beräknas som redovisade skattekostnader.

Antal aktier

De framräknade resultaten divideras med antal aktier efter full utspädning, dvs utestående antal aktier samt det maximala antal aktier som tillkommer vid konvertering av befintliga KVB och fullt utnyttjande av utestående optionsrätter.

Varje enskilt affärsområde ansvarar för sin valutahantering. Koncernens valutaflöden till och från Sverige matchas sedan på koncernnivå och nettoflödena säkras i varierande grad under budgetperioden.

Eget kapital i utländska dotterbolag

Det redovisade egna kapitalet i utländska dotterbolag är hedgat genom lån eller terminskontrakt i det utländska bolagets valuta. Omräkningsdifferenserna i utländska dotterbolags egna kapital i koncernbalansräkningen har kvittats mot kursdifferenser på motsvarande terminskontrakt och lån. Den resultatteffekt som framkommer genom skillnaden i räntenivåer mellan Sverige och de länder där lokalt eget kapital är hedgat återfinns i finansnettot.

Lån i utländsk valuta

De valutalån som finns i svenska balansräkningar och ej avser hedgar är swappade till svenska kronor och därmed säkrade mot valutarisken.

De utländska dotterföretagen är vanligtvis finansierade i lokala valutor.

Bokslutskurser och omräkningsdifferenser

De viktigaste kurserna som används i koncernredovisningen:

	Balansdagens kurs		Genomsnittskurs	
	1993	1992	1993	1992
GBP	12,3300	10,6675	11,6854	10,2340
USD	8,3225	7,0400	7,7799	5,8184
DEM	4,8120	4,3725	4,7047	3,7278
FRF	1,4175	1,2835	1,3739	1,0961
NLG	4,2985	3,8875	4,1901	3,3124
DKK	1,2325	1,1310	1,2007	0,9648
NOK	1,1085	1,0200	1,0968	0,9366
FIM	1,4405	1,3410	1,3626	1,2998

ECU-index har från den 31 december 1992 till den 31 december 1993 förändrats från 113 till 126. Hade Industrivärden koncernresultaträkning för 1993 konsoliderats med 1992 års balansdagskurser hade faktureringen varit cirka 560 Mkr mindre. Resultatet efter finansnetto hade endast marginellt påverkats.

Noter

(Belopp i Mkr där ej annat anges)

Not 1 Avskrivningar enligt plan

Koncernen	1993	1992
Goodwill	21,6	18,8
Maskiner och inventarier	637,9	542,1
Byggnader	64,0	60,3
Markanläggningar	3,7	3,0
	727,2	624,2

Not 2 Konvertibelt vinstandelsförlagslån

AB Industrivärden har i samband med bolagets förvärv av aktier i och konvertibla förlagsbevis utgivna av PLM AB upptagit ett konvertibelt förlagslån genom utgivande av konvertibla vinstandelsbevis (s k KVB). Lånevillkoren framgår av det prospekt som utgavs i december 1987. Lånebeloppet förfaller till betalning 2028.01.31. Vinstandelsbevisens nominella belopp är 92 kronor motsvarande konverteringskursen för en aktie. Ränta utbetalas årsvis i efterskott till vinstandelsinnehavarna på femte bankdagen efter avstämningsdagen för utdelning (ränteförfalldagen). Räntan per vinstandel uppgår till 115 procent av den av bolagsstämman beslutade utdelningen per aktie för föregående räkenskapsår. Skulden motsvarar nominella värdet av 8 865 876 konvertibla vinstandelsbevis. Resultatet belastas med beräknad KVB-ränta baserad på årets utdelningsförslag.

Not 3 Extraordinära poster

Koncernen	1993
Avyttring av dotterbolag, netto	0,0
	0,0
Moderbolaget	
Avyttring av dotterbolag, netto	57,1
Fusionsresultat	-67,6
Övrigt	8,5
	-2,0

Not 4 Skatt

Koncernen	1993	1992
Bolagsskatt	-136,5	-98,0
Latent skatt	81,5	114,1
	-55,0	16,1

Not 5 Minoritetens andel

Minoritetsaktieägarnas andel avser i huvudsak innehav i Industrivärden dotterbolag Bloch & Andresen.

	1993	1992
Resultat efter finansiella poster	6,0	6,3
Årets resultat	4,0	5,2

Not 6 Aktier och andelar

Moderbolagets innehav av aktier och andelar i dotterbolag

	Kapitalandel, %		Antal	Nom. värde, Tkr ¹	Bokfört värde, Tkr		Kapitalandel, %		Antal	Nom. värde, Tkr ¹	Bokfört värde, Tkr
AB Hindus	100		10 000	1 000	0	Indutrade AB	100		1 000	1 000	68 301
Industrivärden Service AB	100		10 000	1 000	1 220	Elitfönster AB	100		100 000	10 000	124 025
Fautor AB	100		1 000 000	10 000	12 000	Hydrauto AB	100		150 000	15 000	15 749
Fast. AB Östermalm	100		38 250	3 825	148 244	Isaberg AB	100		200 000	10 000	41 200
Fast. AB Fundament	100		1 000 000	20 000	109 877	AB Wibe	100		170 000	17 000	34 592
Indus Innovation AB	100		132 000	13 200	13 361	Besam AB	100		1 500 000	15 000	196 192
Persöner Materialhantering AB	100		1 800	1 800	7 334	Nordinvest AB	100		5 000	500	5 403
Herus AB	100		5 000	5 000	5 000	Alivator AB	100		380 000	38 000	49 579
Dacke Komp. Fast. AB	100		2 950	295	38 489	Thorsman & Co AB	100		2 000 000	20 000	472 773
Mont Blanc Industri AB	100		10 000	1 000	10 959	Floras Kulle AB	100		1 000	100	265
Maskin AB Rapid	100		40 000	4 000	40 600	Gedevo AB	100		500	50	16 905
						Övriga				900	834

¹ eller 1 000-tal av särskilt angivet mynslag

1 412 902

forts

Forts Not 6 Aktier och andelar

Moderbolagets och koncernens innehav av aktier i börsnoterade bolag

Moderbolaget	Antal	Nom. värde, Tkr	Dagsvärde, Tkr	Bokfört värde, Tkr
AGA A	5 783 000	144 575	2 399 945	638 511
B	418 500	10 463	167 400	79 666
Konvert. Teckn.opt. B	43 250	24 163	41 560	41 748
Ericsson A	4 984 035	49 840	2 043 454	187 840
B	50 000	500	17 050	17 231
Euroc A	2 872 000	71 800	330 280	114 695
SCA A	18 232 000	182 320	2 516 016	1 588 163
SHB stam A	12 544 500	125 445	1 417 529	455 722
Skanska, A	2 771 000	27 710	542 562	251 256
B	1 320 000	13 200	234 960	107 844
SSAB option A	2 500 000	250 000	262 500	9 277
Ferro B	406 664	10 167	68 320	25 316

Moderbolagets innehav av aktier i börsnoterade bolag

Koncernen				
Koncernjust. SCA A ¹				86 571
Koncernens innehav av aktier i börsnoterade bolag		10 047 891	3 523 141	3 609 712

¹ Se kommentar i förvaltningsberättelsen under avsnitt Börsportföljen på sidan 40.
² eller 1 000-tal av särskilt angivet myntslag.

Moderbolagets innehav av aktier i övriga bolag

	Kapitalandel, %	Antal	Nom. värde, Tkr ²	Bokfört värde, Tkr
AB L M Ericsson Finans	5,0	8 998	1 620	3 491
Stockholms Fondbörs AB	0,7	2 188	262	262
				3 753
Koncernens innehav av aktier och andelar i övriga bolag				
AB L M Ericsson Finans	5,0	8 998	1 620	3 491
Stockholms Fondbörs AB	0,7	2 188	262	262
Miki-Cipro Ltd, Japan	50,0	20	JPY 50	318
KB Järnaldern 3	1,0		1 000	1 000
Svensk Glasåtervinning AB	24,5	2 500	250	300
Svenska Returpack AB	49,7	1 490	1 490	9 490
Saudi Arabian Packaging Industry W.L.L., Saudi-Arabien	25,0	17 500	SAR 1 750	5 313
Norsk Glassgjenvinning		3 300	NOK 330	366
Returpack PET	49,7	497	497	497
SCI rue de canal			1 762	1 762
Miwa Alubauteile GmbH			ATS 250	120
Biodisk AB	33,0	50 000	50	10 000
Fretus AB	50,0	250	250	288
Nordberg Kapital	15,0	3 325	USD 33	1 000
Övriga diverse aktier/andelar				1 219
				35 426
Totalt Industrivärdenkoncernen				
Aktier i börsregistrerade bolag				3 609 712
Aktier och andelar i övriga bolag				35 426
				3 645 138

Not 7 Anläggningar och goodwill

	Goodwill	Maskiner och inventarier	Byggnader	Mark och markanläggningar	Pågående nyanläggningar	Summa
Koncernen						
Anskaffningsvärden						
Ingående balans 92.12.31	178,2	6 492,7	2 422,6	300,1	85,5	9 479,1
Årets investeringar	19,3	403,7	23,2	1,5	46,1	493,8
Företagsförvärv		18,9				18,9
Företagsförsäljningar		-284,7	-142,2	-12,3		-439,2
Försäljningar och utrangeringar	-13,8	-274,3	-4,9	-3,9	-4,7	-301,6
Överfört från pågående nyanläggningar		53,1	5,0	0,1	-58,2	
Kursdifferenser	3,2	464,2	112,6	19,2	4,9	604,1
Utgående balans 93.12.31	186,9	6 873,6	2 416,3	304,7	73,6	9 855,1
Oavskrivet belopp av uppskrivningar						
Ingående balans 92.12.31			23,9	11,1		35,0
Årets avskrivningar			-1,6			-1,6
Utgående balans 93.12.31			22,3	11,1		33,4

Forts Not 7 Anläggningar och goodwill

	Goodwill	Maskiner och inventarier	Byggnader	Mark och markanläggningar	Pågående nyanläggningar	Summa
Ackumulerade avskrivningar enligt plan						
Ingående balans 92.12.31	46,6	3 191,7	572,1	44,8		3 855,2
Årets avskrivningar	21,6	638,0	62,3	3,7		725,6
Företagsförvärv		3,7				3,7
Företagsförsäljningar		-193,6	-42,0			-235,6
Försäljningar och utrangeringar	-1,3	-181,6	-2,9	-2,8		-188,6
Kursdifferenser	5,4	244,6	31,0	3,5		284,5
Utgående balans 93.12.31	72,3	3 702,8	620,5	49,2		4 444,8
Planenligt restvärde 92.12.31	131,6	3 301,0	1 874,4	266,4	85,5	5 658,9
Planenligt restvärde 93.12.31	114,6	3 170,8	1 818,1	266,6	73,6	5 443,7

Taxeringsvärde svenska fastigheter 93.12.31; 662,8 (680,5) Mkr.

Not 8 Kortfristiga låneskulder

Moderbolaget	1993	1992
Företagscertifikat	945,1	93,3
Obligationslån	7,1	285,4
Övriga räntebärande skulder	1 085,2	2 530,8
	2 037,4	2 909,5
Koncernen		
Företagscertifikat	945,1	93,3
Obligationslån	7,1	285,4
Kortfristig del av långfristiga skulder	110,8	63,2
Övriga räntebärande skulder	2 250,8	4 071,7
	3 313,8	4 513,6

Not 9 Övriga långfristiga skulder

Moderbolaget	1993	1992
Obligationslån	107,1	
Övriga räntebärande skulder	210,0	
	317,1	

Koncernen

Obligationslån	107,1	17,7
Utnyttjade checkräkningskrediter	883,4	927,6
Övriga räntebärande skulder	1 631,0	1 236,9
Övriga räntefria skulder	11,2	10,4
	2 632,7	2 192,6

Utnyttjad checkräkningskredit

Övriga skulder förfallande:		
- 1995	159,9	
- 1996	859,0	
- 1997	173,9	
- 1998	316,0	
- 1999	219,6	
- senare	20,9	
Totalt	2 632,7	

Beviljat belopp på checkräkningskredit 1 935 (1 707) Mkr.

Not 10 Eget kapital

	Koncernen		Moderbolaget	
	1993	1992	1993	1992
Bundet eget kapital				
Ingående balans	1 172,5	1 405,4	1 131,6	1 130,4
Nyemission (inklusive konvertering)	81,3	1,2	81,3	1,2
Överfört till/från fritt eget kapital, netto		-278,2		
Omräkningsdifferenser		44,1		
	1 253,8	1 172,5	1 212,9	1 131,6
Fritt eget kapital				
Ingående balans	2 517,3	2 413,1	4 098,3	3 537,5
Överfört till/från bundet eget kapital, netto		278,2		
Utdelning till aktieägare	-304,3	-304,2	-304,3	-304,2
Omräkningsdifferenser	40,8	-27,9		
Årets resultat	751,5	158,1	870,6	865,0
	3 005,3	2 517,3	4 664,6	4 098,3
Summa eget kapital	4 259,1	3 689,8	5 877,5	5 229,9

Not 11 Aktiekapital

Aktiekapitalet per 1993.12.31 utgjordes av 38 935 870 aktier à nominellt 20 kronor, varav 28 800 263 A-aktier och 10 135 607 C-aktier. Under 1993 har genom konvertering av vinstandelsbevis 884 176 st nya aktier utgivits. Se vidare under rubriken Industrivärden aktier och KVB.

Not 12 Ställda pantar

	1993	1992
Fastighetsinteckningar i egna fastigheter	1 269,1	891,0
Företagsinteckningar	419,9	532,8
Övriga	105,9	233,0
	1 794,9	1 656,8

Not 13 Medelantal anställda och löner			Styrelse och VD		Övriga		
Medelantal anställda i koncernen	1993	1992	Löner och ersättningar	1993	1992	1993	1992
Sverige			Moderbolaget ¹	3,9	3,0	6,3	6,5
Borås	126	119	Dotterbolag i Sverige	27,1	29,9	761,2	880,5
Burlöv	21	24	Totalt Sverige	31,0	32,9	767,5	887,0
Gislaved	256	238	Dotterbolag i				
Göteborg	24	47	Belgien/Luxemburg	0,2	0,2	6,2	4,0
Helsingborg	51	51	Danmark	9,7	7,7	380,3	307,0
Jokkmokk	24	27	Finland	1,5	1,5	17,7	17,1
Landskrona	252	232	Frankrike	3,7	2,5	82,9	51,2
Lidköping	273	330	Irland			12,8	14,6
Lysekil	234	258	Nederländerna	5,2	3,5	253,7	206,8
Malmö	635	690	Norge	0,2	0,5	69,4	70,9
Mora	246	291	Spanien	0,8	0,6	4,9	4,3
Norsjö	156	164	Storbritannien	2,2	3,8	290,8	258,0
Nyköping	241	239	Tyskland	10,3	9,0	483,4	423,1
Nässjö	25	25	USA	3,5	2,5	68,5	42,1
Skellefteå	213	288	Österrike	0,7	0,7	13,5	9,1
Stockholm	183	189	Övriga	1,9	1,6	14,5	13,2
Svenljunga	89	79	Totalt utlandet	39,9	34,1	1 698,6	1 421,4
Tranemo	379	375	Totalt koncernen	70,9	67,0	2 466,1	2 308,4
Uddevalla	95	128					
Uppvidinge	279	242					
Värnamo	158	159					
Växjö	64	64					
Övriga	31	568					
Totalt Sverige (varav kvinnor)	4 055 (918)	4 827 (1 082)					
Utlandet							
Belgien/Luxemburg	27	22					
Danmark	1 314	1 359					
Finland	81	83					
Frankrike	412	332					
Irland	67	71					
Nederländerna	925	935					
Norge	287	345					
Spanien	26	27					
Storbritannien	1 404	1 511					
Tyskland	1 403	1 884					
USA	217	198					
Österrike	49	46					
Övriga	58	97					
Totalt utlandet (varav kvinnor)	6 270 (1 102)	6 910 (1 223)					
Totalt koncernen (varav kvinnor)	10 325 (2 020)	11 737 (2 305)					

¹ Styrelsens ordförande har, utöver det arvode som omfattas av bolagsstämmans beslut 1993, erhållit 150 000 kronor i ersättning, tillhoppa 300 000 kronor. Verkställande direktören har uppburit löneersättning och övriga förmåner till ett värde av 3 195 532 kronor. Avtal om tantiem föreligger inte. Arvoden från de externa styrelseuppdrag verkställande direktören haft och som varit direkt förknippade med hans tjänst, har inlevererats till bolaget. Pension erhålles från tidigare anställning som verkställande direktör för Investment AB Bahco. Villkoren för framtida pension (från 65 års ålder) innebär tillsammans med pensioner på grund av tidigare anställningar en ersättningsnivå som understiger 50 procent av 1993 års lönenivå. Verkställande direktören har inget avtal om avgångsvederlag. Av övriga i företagsledningen – fyra personer – har tre rätt till pension från 60 års ålder. Två av dessa har rätt till avgångsvederlag motsvarande två årslöner.

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1993. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

MODERBOLAGET

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

KONCERNEN

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm 1994.03.17

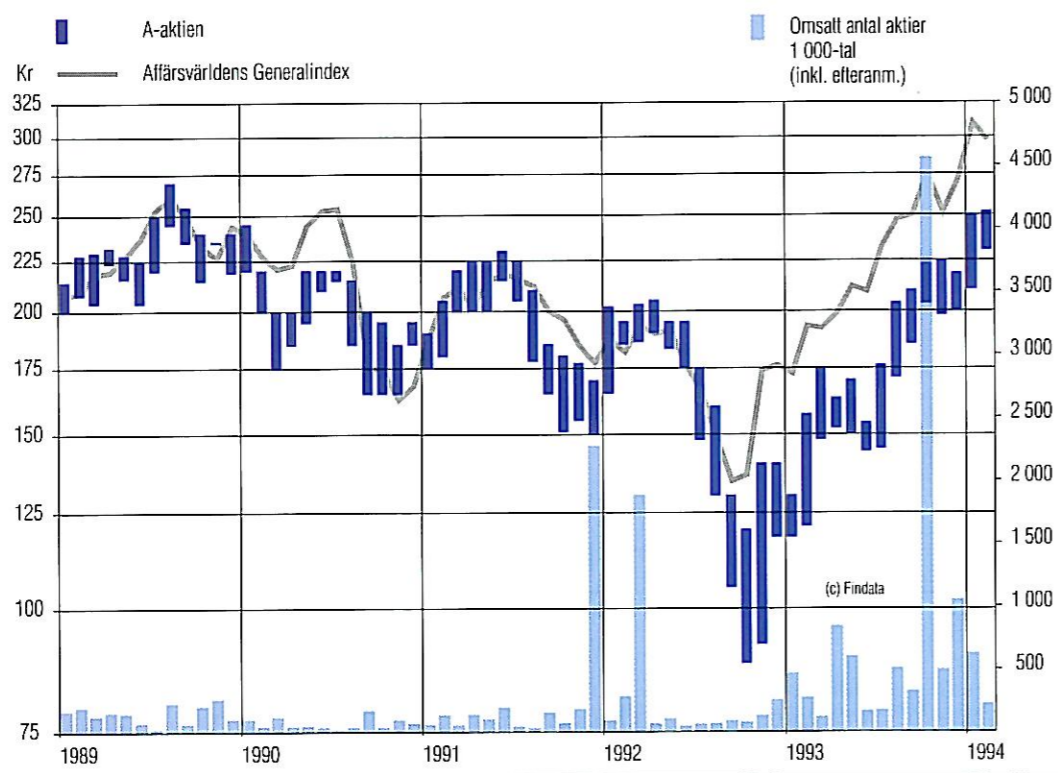
Bertil Edlund
Auktoriserad revisor

Ulf Pernvi
Auktoriserad revisor

Industrivårdens aktier och KVB

Industrivärdenaktiens kursutveckling

INDUSTRIVÄRDENS AKTIER

Antal aktier och dess fördelning på aktieslag kan utläsas i tabellen på sidan 55.

Varje A-aktie berättigar till en röst och varje C-aktie till 1/10 röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst. Aktiernas nominella värde är 20 kronor. Aktier av båda serierna är registrerade på Stockholms Fondbörs.

Under 1993 utvecklades Industrivärdenaktien betydligt bättre än generalindex. Vid årets utgång hade A-aktien stigit med 67 procent jämfört med +54 procent för index. Kursen ökade från 125 kronor årets första börsdag till 215 den sista. Lägsta och högsta kurs under året var 120 respektive 223 kronor. Vid börsens kraftiga uppgång under februari och första hälften av mars, med som mest cirka 15 procent från årets början, steg Industrivärdenaktien med som mest 40 procent. Därefter utvecklades aktien sämre än index fram till sommaren. Under juli – september överträffade aktien åter index med god marginal och behöll där-

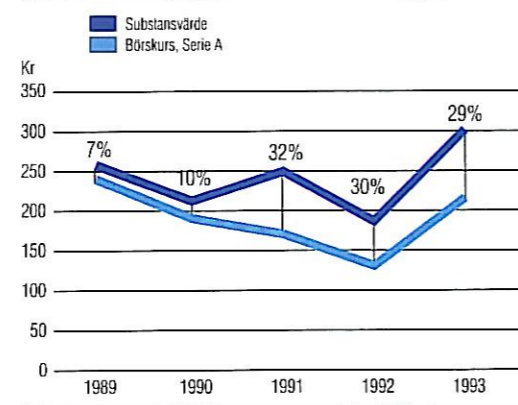
efter i stort sitt försprång året ut. Aktiens sk betavärde rörde sig under året kring 1.

Under 1993 omsattes Industrivärdenaktier för 2,6 miljarder kronor på Stockholms Fondbörs, motsvarande en omsättningshastighet på 40 procent.

INDUSTRIVÄRDENS KONVERTIBLA VINSTANDELSBEVIS (KVB)

Industrivärden upptog 1988 ett konverti-

Substansvärde per aktie och KVB samt börskurs

belt förlagslån genom utgivande av konvertibla vinstandelsbevis (KVB). Lånet förfaller till betalning den 31 januari 2028. Under 1989 emitterades, i samband med att PLM förvärvade det engelska börsföretaget Redfean, ytterligare KVB.

KVB av serierna A och C är noterade på Stockholms Fondbörs. Vinstandelsbevisen kan när som helst konverteras till aktier.

KVB-ägare inbjuds att delta på Industrivärden bolagsstämma men saknar rösträtt.

Avkastningen utgår i form av en ränta per KVB som är 115 procent av den utdelning per aktie som bolagsstämman beslutade avseende föregående räkenskapsår. KVB-räntan betalas ut samtidigt som utdelningen.

Antalet KVB och fördelningen på KVB av olika slag kan utläsas i vidstående tabell. Varje KVB är konvertibel till aktie av motsvarande serie. Det nominella värdet av en KVB är 92 kronor.

Under 1993 omsattes Industrivärden KVB för 0,4 miljarder kronor på Stockholms Fondbörs, motsvarande en omsättningshastighet på 25 procent.

AKTIEKAPITALET UTVECKLING

Efter lagändring den 1 januari 1993 har Industrivärden aktier av serie A bundna ändrats till aktier av serie A fria. Industrivärden aktier av serie B fria hade därefter samma egenskaper som aktier av serie A fria varför Industrivärden ordinarie bolagsstämma 1993 beslutade om ändring av bolagsordningen så att B-aktierna kunde omvandlas till A-aktier. Industrivärden har därefter två aktieslag. Motsvarande förändring har genomförts avseende Industrivärden KVB.

Genom förvärvet i januari 1992 av Investment AB Bahco blev Industrivärden ägare till egna aktier och KVB. I syfte att förstärka likviditeten i Industrivärden aktier av serie C beslöt den ordinarie bolagsstämman att Industrivärden innehav av egna aktier av serie A och av egna KVB – inför en kommande försäljning – skulle omvandlas till aktier av serie C och till KVB av serie C.

I september och oktober avyttrades Industrivärden hela innehav av egna aktier (1 855 154 C-aktier) och KVB (513 743 C-KVB). I samband med utförsäljningen

Industrivärden aktier

Antal aktier	Nominellt värde, Mkr	Andel, %, av	
		röstetal	antal aktier
28 800 263 A-aktier	576,0	97	74
10 135 607 C-aktier	202,7	3	26
38 935 870 ¹	778,7	100	100

Industrivärden KVB

Antal KVB	Nominellt värde, Mkr	Andel, %, av	
		antal KVB	
4 557 362 A-KVB	419,3		51
4 308 514 C-KVB	396,4		49
8 865 876 ¹	815,7		100

¹ Efter konverteringar per 94.01.20; 42 675 414 aktier, varav 31 146 915 A- och 11 528 499 C-aktier samt 5 126 332 KVB, varav 2 210 710 A- och 2 915 622 C-KVB.

Aktiekapitalets utveckling

Mkr	Aktiekapital	Antal aktier
1986 Konvertering	545,5	27 276 679
Utnyttjande av optionsrätter	545,5	27 277 407
1987 Konvertering	548,6	27 431 694
Utnyttjande av optionsrätter	548,7	27 433 920
1988 Konvertering av KVB	549,4	27 472 262
Utnyttjande av optionsrätter	552,3	27 614 803
1989 Fondemission	692,6	34 631 057
Konvertering av KVB	701,6	35 081 607
Utnyttjande av optionsrätter	703,5	35 173 672
1990 Konvertering av KVB	705,0	35 250 390
Utnyttjande av optionsrätter	705,2	35 259 851
1991 Konvertering av KVB	710,8	35 541 101
Utnyttjande av optionsrätter	760,8	38 038 886
1992 Konvertering av KVB	761,0	38 051 694
1993 Konvertering av KVB	778,7	38 935 870
1994 Konvertering av KVB	853,5	42 675 414

Utveckling av utdelning och KVB-ränta

Kr	1993	1992	1991	1990	1989
Utdelning	9:00 ¹	8:00	8:00	7:20	6:00
Utdelningstillväxt per år, % ²	13	0	11	20	20
KVB-ränta	10:35 ¹	9:20	9:20	8:28	6:90

¹ Enligt styrelsens förslag.

² Årlig genomsnittlig utdelningstillväxt de senaste fem åren 12,5 procent.

konverterades samtliga KVB till C-aktier. 1 500 000 C-aktier avyttrades till ett fåtal större institutioner och resterande 868 897 C-aktier såldes i mindre poster om 200 aktier i syfte att uppnå en ökad ägarspridning i aktien.

Under 1993 har 884 176 KVB konverterats till aktier. På grund av förändringar i skattelagstiftningen har en stor andel av

Industrivärdens KVB-ägare valt att i början av 1994 konvertera sina KVB till aktier. Genom att KVB konverterats efter bokslutsdagen till och med 1994.01.20 har antalet aktier som berättigar till utdelning för 1993 ökat med 3 739 544 till sammanlagt 42 675 414. Aktiekapitalets utveckling kan utläsas i tabellen på föregående sida.

UTDELNING OCH KVB-RÄNTA

Styrelsen har till bolagsstämman föreslagit en utdelning på 9:00 (8:00) kronor per aktie. I konsekvens med detta kommer

KVB-räntan att uppgå till 10:35 (9:20) kronor per KVB. Styrelsens förslag innebär att den årliga genomsnittliga utdelningstillväxten de senaste fem åren uppgår till 12,5 procent. Utvecklingen av utdelning och KVB-ränta kan utläsas i tabellen på sidan 55.

BERÄKNAT SUBSTANSVÄRDE

Substansvärdet mäter aktie- och KVB-ägarnas gemensamma förmögenhet, där förmögenhet definieras som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas beräknade marknadsvärden. Marknadsvärdet

på tillgångarna är uppskattade av Industrivärdens. För att den intresserade läsaren skall kunna skaffa sig en egen uppfattning om bolagets förmögenhet redovisas de antaganden som ligger till grund för beräkningen i faktarutan nedan.

Substansvärdet beräknades per den 31 december 1993 till 14 386 Mkr, vilket motsvarar 301 kronor per aktie och KVB. Substansvärdets utveckling de senaste fem åren kan utläsas i tabell och diagram på sidan 56.

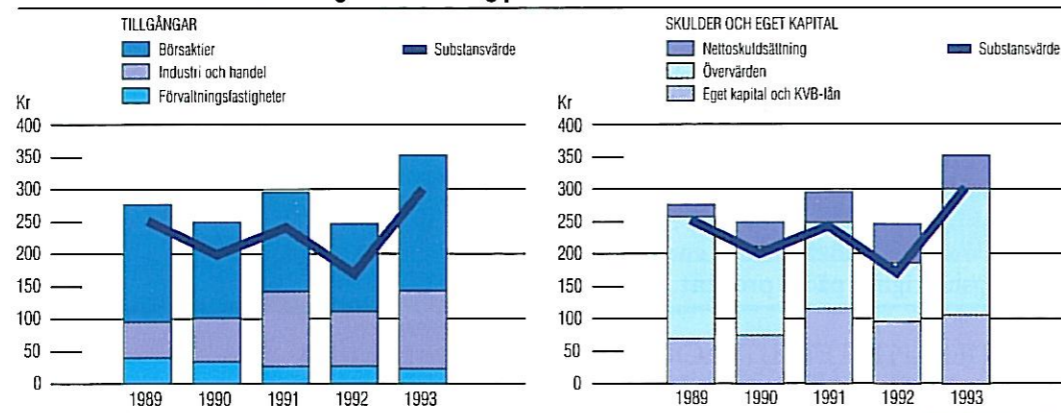
DE STÖRSTA AKTIEÄGARNA

Industrivärdens har cirka 19 000 aktieägare. Med hänsyn även till KVB-ägare uppgår det sammanlagda antalet placerare i aktier och KVB till cirka 23 000. Institutionella investerare som pensionsstiftelser, försäkringsbolag och investmentbolag äger cirka 80 procent av aktierna.

Ägarförhållanden 1993.12.31

	Antal aktier	Andel, %, av	
		röstetal	antal aktier
SCA, genom dotterbolag och närstående stiftelser	6 544 766	22	17
S-E-Bankens fonder	2 332 420	8	6
Sparbankernas aktie- och allemansfonder	3 974 800	6	10
SHBs pensionsstiftelse	1 539 000	5	4
AGA	1 407 921	5	4
Fond 92/94	1 380 000	5	4
Folksam	1 510 000	4	4
SHBs pensionskassa	905 000	3	2
AMF	2 384 898	2	6
Trygg-Hansa	808 140	2	2
Oktogonen	580 000	2	1
Skanska	780 928	2	2
	24 147 873	66	62

Substansvärdets sammansättning och utveckling per aktie och KVB

Substansvärdets sammansättning och utveckling

Mkr	1993	1992	1991	1990	1989
MODERBOLAGET					
Börsaktier	10 048	6 513	7 374	7 002	8 597
Industri- och handelsrörelse	5 710	4 000	5 500	3 150	2 600
Förvaltningsfastigheter	1 100	1 300	1 300	1 600	1 900
Övriga tillgångar/skulder	-2 472	-2 945	-2 270	-1 802	-917
Substansvärde	14 386	8 868	11 904	9 950	12 180
Procentuell förändring	+62	-26	+20	-18	+20
Per aktie och KVB					
Börsaktier	210	136	154	149	182
Industri- och handelsrörelse	120	84	115	67	55
Förvaltningsfastigheter	23	27	27	34	40
Övriga tillgångar/skulder	-52	-61	-47	-38	-19
Substansvärde	301	186	249	212	258
Procentuell förändring	+62	-26	+17	-18	+17
KONCERNEN					
Synligt eget kapital	5 075	4 587	4 717	4 280	4 323
<i>Dold reserv i</i>					
börsaktier	6 438	2 607	3 169	3 424	5 543
industri- och handelsrörelse	2 384	1 025	3 373	1 308	1 074
förvaltningsfastigheter	489	649	645	938	1 240
Substansvärde	14 386	8 868	11 904	9 950	12 180

Marknadsvärdering av Industrivärdens tillgångar

I moderbolagets balansräkning har bokförda värden av börs- och dotterbolagsaktier ersatts med motsvarande bedömda marknadsvärden. Substansvärdet kan därefter beräknas som differensen mellan balansräkningens marknadsvärderade tillgångar och skulder. Ett alternativt angreppssätt är att utgå från koncernens justerade egna kapital enligt koncernbalansräkningen och lägga till de beräknade dolda reserverna (skillnaden mellan beräknade marknadsvärden och i koncernen bokförda värden).

På detta sätt erhålls en uppskattning av vad koncernens eget kapital skulle vara om tillgångarna avyttrades per ett visst datum. Då investmentbolag är befriade från skatt på aktieförsäljningar har ingen schablon-skatt belastat beräkningarna.

VÄRDERING AV BÖRSAKTIEPORTFÖLJEN

Börsaktieportföljen har värderats till aktuellt börsvärde den 31 december 1993. Skanskas röststarka A-aktier som inte är noterade på börsen värderas till B-aktiens kurs ökad med 10 procent.

VÄRDERING AV INDUSTRI- OCH HANDELSRÖRELSEN

Inductus och Indutrade har värderats till ett uppskattat marknadsvärde genom att det aktuella årsresultatet efter finansnetto och 30 procents schablonskatt multiplicerats med P/E-talet 15. Detta värderingssätt blir missvisande när verksamheter tillfälligt befinner sig i resultatmässiga toppar eller dalar. Med hänsyn till PLMs ovanligt svaga resultat för 1993 (82 Mkr) har vi valt att som underlag till PLMs värdering istället för årets

resultat applicera P/E-talet 15 på en bedömd lägsta uthållig resultatnivå om 200 Mkr. Valet av P/E-tal samt det motiverade i att applicera detta på aktuell årsvinst istället för genomsnittet av flera årsvinster eller beräknad uthållig vinstnivå, kan naturligtvis diskuteras och visar vilken osäkerhet en uppskattning av detta slag är behäftad med.

VÄRDERING AV FASTIGHETER

De kommersiella fastigheter som ingår i Fundamentkoncernen värderas utifrån ett direktavkastningskrav där fastighetens driftsnetto motsvarar en avkastning på fastighetens marknadsvärde vid en bestämd nivå. I detta fall definieras driftsnettot som resultat före avskrivningar och direktavkastningskravet den 31 december 1993 har uppskattats vara 8 procent.

Industrivårdens styrelse

Bo Rydin, DHS, ekon dr hc, tekn dr hc, f 1932, Stockholm. Styrelseordförande i SCA.

Styrelseordförande. Styrelseledamot sedan 1973.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Euroc och Industriförbundet. Vice styrelseordförande i Svenska Handelsbanken. Styrelseledamot i bl a IBM World Trade Corp. och MoDo.

Aktieinnehav: 5 451.

Sverker Martin-Löf

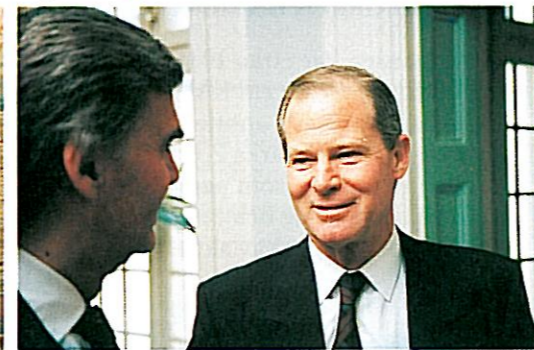
Stig Ramel

Carl-Erik Feinsilber, jur kand, f 1931, Lidingö. VD och koncernchef i AB Industrivärden.

Styrelseledamot sedan 1988.

Övriga uppdrag: Vice styrelseordförande i AGA. Styrelseledamot i bl a Bonnierföretagen, Ericsson, SCA, Skanska och Svenska Handelsbanken.

Aktieinnehav: 2 500.

Tom Hedelius

Tom Hedelius, civilekonom, ekon dr hc, f 1939, Stockholm. Styrelseordförande i Svenska Handelsbanken.

Styrelseledamot sedan 1991.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Bergman & Beving. Vice styrelseordförande i AGA, Ericsson och Inductus. Styrelseledamot i bl a SCA.

Börje Rudewald och Sven Söderberg

Stig Ramel, jur pol mag, f 1927, Solna.

Styrelseledamot sedan 1972.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Alfax och FOND 92/94. Vice styrelseordförande i Aktieförbundet och 3M Svenska AB.

Aktieinnehav: 1 500.

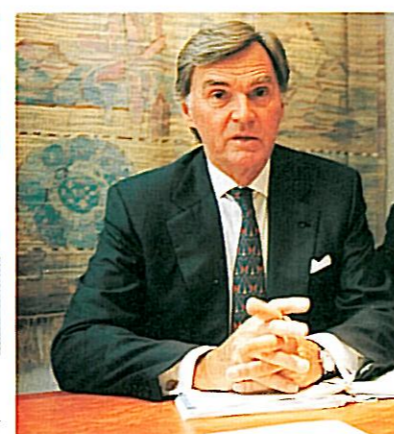
Börje Rudewald, docent, med dr och civ ing KTH, f 1923, Stockholm.

Styrelseledamot sedan 1987.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Wasa Kredit & Fond. Styrelseledamot i Gunnar B. Janson, Inductus och Siemens-Elementa.

Marcus Storch

Carl-Erik Feinsilber

Marcus Storch, civ ing, f 1942, Stockholm. VD och koncernchef i AGA.

Styrelseledamot sedan 1992.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Gullspångs Kraft AB, Samhall AB och SNS Förtroenderråd. Vice styrelseordförande i Bankstödsnämnden. Styrelseledamot i SAF och IVA.

Sven Söderberg, DHS, f 1928, Stockholm.

Styrelseledamot sedan 1989.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Förvaltnings AB Ratos och Skandia. Styrelseledamot i ASEA, Incentive och STORA. Norges Generalkonsul i Stockholm.

Sverker Martin-Löf, tekn dr, f 1943, Stockholm.

VD och koncernchef i SCA. Suppleant sedan 1993.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i AGA, Ericsson, Industriförbundet och SAF.

Industrivårdens företagsledning. Från vänster Per Jungkvist, Thomas Nordvaller, Carl-Erik Feinsilber, Carl-Olof By och Olof Wesström.

FÖRETAGSLEDNING

Carl-Erik Feinsilber, f 1931, verkställande direktör, anställd i Industrivärden sedan 1990.¹

Carl-Olof By, f 1945, vice verkställande direktör med ansvar för ekonomi och finans, anställd i Industrivärden sedan 1990.

Olof Wesström, f 1947, ansvarig för förvaltningen av börsaktieportföljen, anställd i Industrivärden sedan 1982.

Per Jungkvist, f 1958, ansvarig för strategisk planering och analyser, anställd i Industrivärden sedan 1989.

Thomas Nordvaller, f 1944, chefsjurist, anställd i Industrivärden sedan 1992.

¹ Ny verkställande direktör fr o m 94.05.10, Clas Reuterskiöld.

REVISORER

Bertil Edlund
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Ulf Pernvi
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

REVISORSSUPPLEANTER

Margareta Essén
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

Bertil Johanson
Auktoriserad revisor
Öhrlings Reveko AB

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Jan Spetz, f 1956, koncerncontroller, anställd i Industrivärden sedan 1990.

DOTTERBOLAGSCHEFER

PLM
Rolf Börjesson, f 1942, verkställande direktör sedan 1990.

Inductus
Clas Reuterskiöld, f 1939, verkställande direktör sedan 1990.

Lars von Celsing, f 1946, finanschef, anställd i Industrivärden sedan 1992.

Indutrade
Gunnar Tindberg, f 1938, verkställande direktör sedan 1990.

Fundament
Per Wärnegård, f 1951, verkställande direktör sedan 1989.

Koncernen i sammandrag

Mkr	1993	1992	1991	1990	1989
Resultaträkningar					
Fakturering	11 897	10 948	7 820	8 180	8 453
Resultat efter avskrivningar	794	678	740	722	670
Utdelning på börsnoterade aktier	165	213	209	188	163
Resultat efter finansiella poster	366	258	549	533	507
varav minoritetens andel	6	6	4	4	125
Resultat av börsaktieförsäljningar	498	-29	277	322	371
KVB-ränta	-53	-90	-89	-78	-73
Resultat före extraordinära poster	811	139	737	777	805
Extraordinära intäkter och kostnader	0	8	-71	-78	286
Resultat före skatt och minoritetsandelar	811	147	667	698	1 091
Årets resultat	752	158	517	527	802

Balansräkningar					
Omsättningstillgångar	5 048	4 965	3 361	3 797	5 322
Anläggningstillgångar	9 144	9 765	8 434	7 576	6 892
Kortfristiga skulder	5 549	6 837	4 228	4 298	4 522
Långfristiga skulder	3 527	3 267	2 817	2 763	2 966
KVB-lån	816	897	898	924	931
Minoritetsintressen	41	39	33	32	403
Eget kapital	4 259	3 690	3 819	3 356	3 392
Balansomslutning	14 192	14 730	11 795	11 373	12 214

Nyckeltal					
Synligt eget kapital	5 075	4 587	4 717	4 280	4 323
Justerat eget kapital	12 002	7 841	8 531	8 642	11 106
Substansvärde	14 386	8 868	11 900	9 950	12 180
Synlig soliditet, %	36	31	40	38	39
Justerad soliditet, %	57	44	55	55	61
Investeringar i anläggningar	475	1 023	1 211	527	550
Medelantal anställda	10 325	11 737	7 799	8 624	10 447
varav utomlands	6 270	6 910	5 001	5 687	7 265

Kronor per aktie och KVB					
Resultat efter finansiella poster, minoritetsandel och schablonskatt, 30%	6:90	4:70	8:90	8:90	6:60
Resultat efter finansiella poster, minoritetsandel och full skatt	6:40	5:60	8:40	8:30	4:60
Resultat efter aktieförsäljningar, extraordinära poster och schablonskatt, 30%	17:30	4:20	13:70	12:50	16:20
Resultat efter aktieförsäljningar, extraordinära poster och full skatt	16:80	5:20	12:70	13:40	18:30
Synligt eget kapital	106	96	99	89	90
Justerat eget kapital	251	164	178	180	234
Substansvärde	301	186	249	212	258
Börskurs ultimo december					
A fria	215	130	170	190	240
C fria	213	120	150	165	184
Utdelning	9:00 ¹	8:00	8:00	7:20	6:00
Utdelningstillväxt, %, per år	13	0	11	20	20
Direktavkastning, %	4,2	6,1	4,7	3,8	2,5
KVB-ränta	10:35 ¹	9:20	9:20	8:28	6:90

¹ Enligt styrelsens förslag.

Adresser

Industrivärden

AB Industrivärden
Storgatan 10
Box 5403
114 84 Stockholm
Tel 08-666 6400
Telefax 08-661 46 28
VD Carl-Erik Feinsilber

PLM

PLM AB
Djäknegatan 16
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 90 00
Telefax 040-20 90 45
VD Rolf Börjesson

PLM Beverage Can Division
Stenåldersgatan 4
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 93 00
Telefax 040-20 94 20
VD Lars Emilson

PLM Glass Division
PLM Glashütte
Münder GmbH
Süntelstrasse 33
Postfach 1120
D-31841 Bad Münder 1
Tyskland
Tel 00949-5042 50 00
Telefax 00949-5042 50 02 99
VD Thomas Grau

PLM Plastics Division
Djäknegatan 16
Box 836
201 80 Malmö
Tel 040-20 90 00
Telefax 040-20 90 41
VD Anders Forssell

Inductus

Inductus AB
Sturegatan 38
Box 5574
114 85 Stockholm
Tel 08-670 85 00
Telefax 08-670 85 19
VD Clas Reuterskiöld

Besam AB
Lodjursgatan 10
Box 131
261 22 Landskrona
Tel 0418-510 00
Telefax 0418-238 00
VD Bertil Samuelsson

Elitfönster AB
Industrigatan
360 73 Lenhovda
Tel 0474-280 00
Telefax 0474-212 04
VD Roland Abrahamsson

Hydrauto AB
Svedjevägen 4
Box 801
931 28 Skellefteå
Tel 0910-848 00
Telefax 0910-849 70
VD Olov Larsson

Isaberg AB
Metallgatan 5
Box 115
330 27 Hestra
Tel 0370-395 00
Telefax 0370-395 02
VD Pelle Holm

Maskin AB Rapid
Industrivägen 4
Box 9
330 10 Bredaryd
Tel 0370-865 00
Telefax 0370-802 51
VD Karl-Valter Fornell

Thorsman & Co AB
Tillverkarvägen 2, Arnö
Box 1010
611 29 Nyköping
Tel 0155-26 50 00
Telefax 0155-975 15
VD Jan Cedwall

AB Wibe
Wibevägen 1
Box 401
792 27 Mora
Tel 0250-280 00
Telefax 0250-188 55
VD Göthe Östlund

Indutrade

Indutrade AB
Raseborgsgatan 9
Box 6044
164 06 Kista
Tel 08-703 02 00
Telefax 08-752 79 39
VD Gunnar Tindberg

Bengtssons Maskin AB
Företagsvägen 14
Box 501
232 24 Arlöv
Tel 040-43 54 00
Telefax 040-43 02 71
VD Nils-Erik Johannesson

A/S Bloch & Andresen
Ejby Industrivej 26
DK-2600 Glostrup
Danmark
Tel 00945-42 45 26 00
Telefax 00945-42 45 90 91
VD Gunnar Tindberg

AB Carlsson & Möller
Garnisonsgatan 45
Box 22161
250 22 Helsingborg
Tel 042-25 38 00
Telefax 042-18 47 22
VD Joachim Otto

OY Colly Company AB
Valimotie 8
Box 3
FIN-01511 Vantaa
Finland
Tel 009358-0 82 10 33
Telefax 009358-0 82 17 71
VD Björn Lindström

Colly Company AB
Raseborgsgatan 9
Box 6042
164 06 Kista
Tel 08-703 01 00
Telefax 08-750 46 28
VD Hans Lövgren

Diatom Værktøj A/S
Avedøreholmen 84
DK-2650 Hvidovre
Danmark
Tel 00945-36 77 36 00
Telefax 00945-36 77 36 33
VD Christian Paulsen

ETP Transmission AB
Roxtorpsgatan 14
Box 1120
581 11 Linköping
Tel 013-11 48 50
Telefax 013-14 47 08
VD Börje Peterson

Granzow A/S
Ejby Industrivej 26
DK-2600 Glostrup
Danmark
Tel 00945-42 45 26 00
Telefax 00945-42 45 90 91
VD Peter Granzow

Hitma BV
Anton Philipsweg 1
Postbus 175
NL-1420 AD Uithoorn
Nederländerna
Tel 00931-29 756 80 11
Telefax 00931-29 756 23 41
VD Piet Steenkist

AB Kaj Mandorf
Metallvägen 20
Box 241
435 25 Mölnlycke
Tel 031-38 27 00
Telefax 031-88 55 18
VD Kaj Mandorf

Linatex A/S
Ellebjergrvej 39
DK-2450 København SV
Danmark
Tel 00945-36 30 88 44
Telefax 00945-36 30 00 21
VD Steen Hasselriis

G A Lindberg AB
Raseborgsgatan 9
Box 6044
164 06 Kista
Tel 08-703 02 00
Telefax 08-751 40 41
VD Gunnar Tindberg

OY Lining AB
Luoteisrinne 4
FIN-02270 Espoo
Finland
Tel 009358-0 804 22 33
Telefax 009358-0 88 53 30
VD Kaj Österlund

OY Novatool AB
Valimotie 8
Box 138
FIN-01511 Vantaa
Finland
Tel 009358-0 82 26 11
Telefax 009358-0 82 24 51
VD Björn Lindström

AB Novum
Mörsaregatan 8
254 66 Helsingborg
Tel 042-15 10 30
Telefax 042-11 51 61
VD Lars Nordström

YTM Industrial OY
Luoteisrinne 4
FIN-02270 Espoo
Finland
Tel 009358-0 804 22 33
Telefax 009358-0 88 53 30
VD Kaj Österlund

Fundament

Fastighets AB Fundament
Sturegatan 38
Box 5507
114 85 Stockholm
Tel 08-670 85 60
Telefax 08-661 71 52
VD Per Wärnegård